

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Status på kommunernes målrettede grundvandsbeskyttelse i BNBO og indsatsplaner

December 2019

Redaktion: Miljøstyrelsen

Indhold

1.	Indledning	5
2.	Statusopgørelse	7
2.1	Generelle spørgsmål	7
2.1.1	Spørgsmål 1 – Besvarelsesprocent	7
2.1.2	Spørgsmål 2 – Generelle kvalitetsproblemer	7
2.1.3	Spørgsmål 3 – Begrænset drikkevandsressource kvalitativt og/eller kvantitativt	9
2.1.4	Sammenstilling af spørgsmål 2 og 3	9
2.1.5	Spørgsmål 4 – Fremtidig kvalitative og/eller kvantitative begrænsninger i drikkevandsressourcen	10
2.1.6	Sammenstilling af spørgsmål 3 og 4	11
2.1.7	Spørgsmål 5 – Områdeafgrænsningers prioritering ved planlægning af grundvandsbeskyttende tiltag	12
2.1.8	Spørgsmål 6 – Finansiering af dyrkningsrestriktioner	13
2.2	Målttede tiltag i indsatsområder (IO), som bliver reguleret i indsatsplaner	14
2.2.1	Spørgsmål 7 – Status på indsatsplanlægning	14
2.2.2	Spørgsmål 8 – Gennemførte eller planlagte dyrkningsrestriktioner i indsatsområder (IO)	16
2.2.3	Spørgsmål 9 – Areal med gennemførte og politisk vedtagne dyrkningsrestriktioner i indsatsområder (IO)	16
2.2.4	Spørgsmål 10 – Grundvandsbeskyttende tiltag inden for indsatsområder (IO) når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner	18
2.2.5	Spørgsmål 11 – Vedtagne indsatsplaner uden for indsatsområder (IO)	19
2.3	Målttede tiltag inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)	19
2.3.1	Spørgsmål 12 – Areal af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), hvor der ikke anvendes pesticider	20
2.3.2	Spørgsmål 13 – Areal med gennemførte og politisk vedtagne dyrkningsrestriktioner i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)	20
2.3.3	Spørgsmål 14 – Er dyrkningsrestriktioner i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) en del af indsatsplanlægningen	22
2.3.4	Spørgsmål 15 – Gennemførte eller planlagte dyrkningsrestriktioner inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) men uden for indsatsområder (IO)	22
2.3.5	Spørgsmål 16 – Valg af metode til gennemførelse af dyrkningsrestriktioner i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)	23
2.3.6	Spørgsmål 17 – Grundvandsbeskyttende tiltag inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner	23
2.4	Målttede tiltag uden for indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)	24
2.4.1	Spørgsmål 18 – Planlagte og gennemførte dyrkningsrestriktioner uden for indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)	24
2.4.2	Spørgsmål 19 – Areal med gennemførte og politisk vedtagne dyrkningsrestriktioner uden for indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)	25
2.4.3	Spørgsmål 20 – Grundvandsbeskyttende tiltag uden for indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) foruden dyrkningsrestriktioner	26
2.5	Afsluttende spørgsmål	27

2.5.1	Spørgsmål 21 – Begrundelse for ikke at lave grundvandsbeskyttende tiltag i form af dyrkningsrestriktioner	27
2.5.2	Spørgsmål 22 – Revision af indsatsplaner som følge af ny husdyrregulering	28
2.5.3	Spørgsmål 23 – Vejledende kort om organisk gødning	29
2.5.4	Spørgsmål 24 – Generelle bemærkninger	30
Bilag 1. Bemærkninger		31
Bilag 2. Opsamling på rundspørge ved kommuner vedr. nitratproblemer		54
Bilag 3. Spørgeskemaundersøgelse		57

1. Indledning

Miljø- og Fødevareministeriet sendte den 17. juni 2019 en spørgeskemaundersøgelse ud til alle landets kommuner med det formål at gøre status på den kommunale indsats for den målrettede grundvandsbeskyttelse i Danmark. Spørgsmålene blev udarbejdet i samarbejde med udvalgte kommunerepræsentanter.

Spørgeskemaundersøgelsen indeholder bl.a. spørgsmål om, hvorvidt kommunen vurderer, at der er generelle kvalitetsproblemer med drikkevandsressourcen, status på kommunernes indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse, hvilke tiltage kommunen anvender for at sikre drikkevandsressourcen samt hektarangivelser for gennemførte dyrkningsrestriktioner og hektarangivelser for vedtagne men ikke gennemførte dyrkningsrestriktioner. Der er i spørgeskemaundersøgelsen spurgt ind til hektarangivelse af planlagte men ikke politiske vedtagne dyrkningsrestriktioner. Kommunernes angivelser heraf indgår ikke i denne rapport, da svarkategorien har vist sig at være for udefinerbar.

Svar på nogle af spørgsmålene viser, at de har givet anledning til forskellig tolkning fra kommune til kommune. Desuden har kommunerne givet svar, som er behæftet med usikkerhed, enten grundet manglende viden eller fordi det tidsmæssigt var omfattende at besvare spørgeskemaet.

Der er i analysen så vidt muligt taget hensyn til den usikkerhed, som følger af ovennævnte. Analysens resultater vurderes at være af væsentlig værdi, da den giver en national status på kommunernes målrettede grundvandsbeskyttelse i 2019. Der har ikke tidligere været lavet en tilsvarende opsamling. Konklusioner som måtte drages på baggrund af rapportens resultater, bør kun ske med forbehold nævnt i rapporten og kommunernes bemærkninger i bilag 1. Forbehold vedr. svar på de enkelte spørgsmål, beskrives under analysen heraf.

Kommunerne er i spørgeskemaundersøgelsen blevet opfordret til at svare på kommunens vegne, selvom det formodes, at være en sagsbehandler, som arbejder med grundvand/drikkevand, der har udfyldt spørgeskemaundersøgelsen.

Resultaterne er opgjort i procent. Procentangivelserne er vægtet lige uanset kommunens geografiske eller befolkningsmæssige størrelse, antal vandforsyninger i kommunen eller størrelsen heraf. Igennem spørgeskemaundersøgelsen er der forskel på antal respondenter grundet, at to kommuner kun delvist har besvaret spørgeskemaundersøgelsen. De mindre variationer i antal respondenter gør, at resultaterne ikke alle steder kan sammenlignes direkte på tværs af spørgsmål.

De enkelte kommuners besvarelser vil ikke kunne identificeres af denne rapport. Enkelte steder vil geografiske tendenser blive præsenteret, men ikke på kommuneniveau.

Spørgeskemaundersøgelsen er udsprunget af Pesticidstrategi 2017-2021. Særligt for spørgsmål vedr. BNBO, kan resultaterne ses i forhold til kommunernes kommende opgave med risikovurdering af BNBO med henblik eventuelle sprøjteforbud, jf. tillægsaftale til pesticidstrategien.

I det følgende præsenteres resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, hvor resultaterne efter en række generelle spørgsmål præsenteres i grupperingerne: 1) målrettede tiltag i indsatsområder (IO), som bliver reguleret i indsatsplaner, 2) målrettede tiltag inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), 3) målrettede tiltag uden for indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Sidst vil resultaterne af en række afsluttende spørgsmål præsenteres. Der gøres opmærksom på, at arealopgørelser og øvrige tiltage i hhv. 1) IO og 2) BNBO, ikke er udelukkende, og derfor godt kan være samme tiltag, der angives begge steder. Tiltag uden for både IO og BNBO er udelukkende i forhold til de to øvrige kategorier. I forhold til arealangivelserne er det tjekket, at ingen af kommunerne har angivet et antal hektar, som er større end det samlede antal hektar, der er udpeget i den enkelte kommune.

Der er så vidt muligt foretaget kvalitetssikring ved krydstjek mellem spørgsmål de steder, hvor det har været muligt. Eventuelle bemærkninger i forbindelse med kvalitetssikring er anført under de enkelte spørgsmål.

Bilag 1 angiver en opgørelse over bemærkninger. Dette både generelle bemærkninger og bemærkninger, der knytter sig til de enkelte spørgsmål.

Bilag 2 angiver en opsamling på en række samtaler med kommuner, der har angivet, at de i spørgsmål 2 har generelle kvalitetsproblemer med nitrat.

I bilag 3 er spørgeskemaundersøgelsen vedlagt.

2. Statusopgørelse

2.1 Generelle spørgsmål

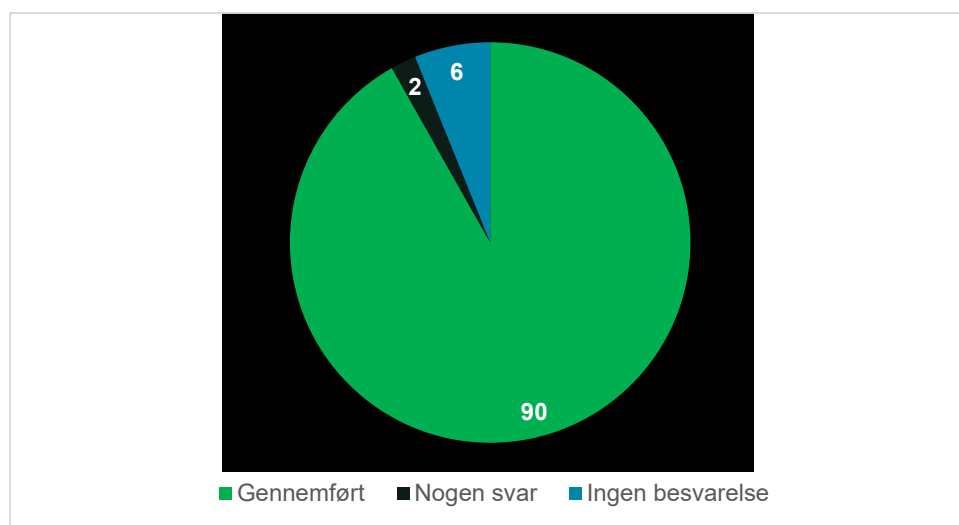
Kommunerne er under de generelle spørgsmål blevet præsenteret for 6 spørgsmål. Svarene er anvendt til at give et overordnet overblik over, hvordan kommunen generelt vurderer behovet for grundvandsbeskyttelse i kommunen og i hvilke områder, samt i analysen af undersøgelsens øvrige resultater. Kommunerne har skullet forholde sig generelt til ressourcen i kommune i flere af følgende spørgsmål. Da generelt ikke er yderligere defineret i spørgsmålene har flere kommuner har givet udtryk for, at det er svært at vurdere.

2.1.1 Spørgsmål 1 – Besvarelsesprocent

Angiv kommune

98 kommuner har fået tilsendt spørgeskemaet. Af de 98 kommuner har 90 kommuner (92 %) gennemført, to kommuner (2 %) delvist gennemført og seks kommuner (6 %) ikke besvaret spørgeskemaundersøgelsen, se Figur 2.1. Der ses ingen tendenser i forhold til geografi eller størrelse på kommunerne i forhold til hvilke kommuner, der ikke har besvaret eller delvist har besvaret spørgeskemaundersøgelsen.

Under resultaterne af de enkelte spørgsmål er det angivet, hvor mange kommuner, der har svaret på det pågældende spørgsmål.

Figur 2.1: Antal kommunebesvarelser fordelt på Gennemført, Nogen svar og Ingen besvarelse.

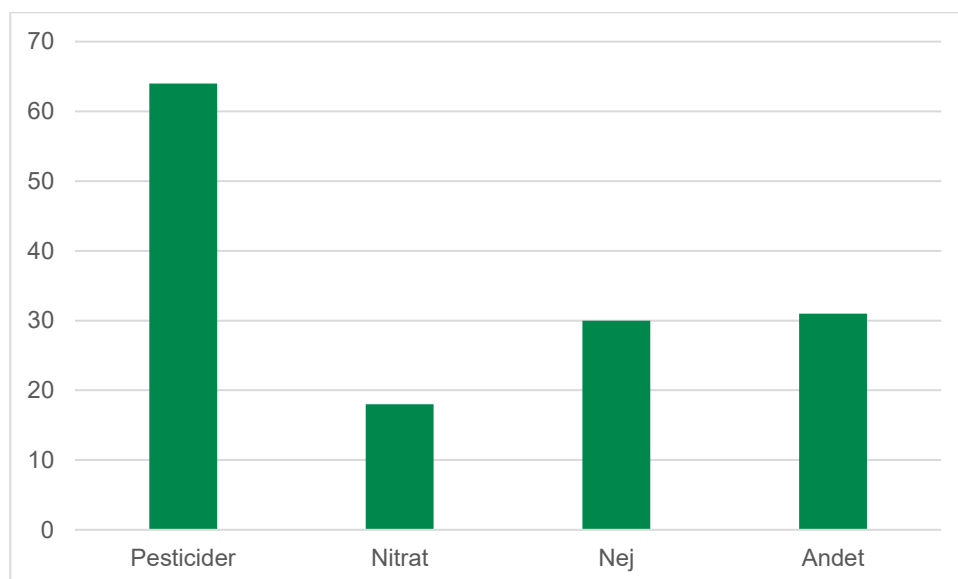
2.1.2 Spørgsmål 2 – Generelle kvalitetsproblemer

Vurderer kommunen, at der er generelle kvalitetsproblemer med konkrete stoffer i grundvandet i kommunen, og i givet fald hvilke?

91 kommuner har besvaret spørgsmålet. Figur 2.2 illustrerer svarprocenterne på de enkelte svarmuligheder. Svarprocenterne kan ikke lægges sammen, da kommunerne har haft mulighed for flere valg.

64 % af kommunerne har angivet, at de har generelle kvalitetsproblemer med pesticider, 18 % med nitrat og 31 % med andet end nitrat og pesticider. 30 % af kommunerne har angivet, at de ikke har generelle kvalitetsproblemer med konkrete stoffer.

Under svarkategorien *Andet* er angivet: klorerede opløsningsmidler, pesticider og nedbrydningsprodukter, PFAS, oliestoffer, geologisk betingede problemer, klorid - saltvandspåvirkning, fluorid, nikkel, NVOC, højt og stigende sulfat indhold i "hårdt-belastede" indvindingsboringer, arsen, bor og strontium. Her ses der både naturligt forekommende stoffer og antropogene stoffer.

Figur 2.2: Generelle kvalitetsproblemer med konkrete stoffer. Angivet i procent.

Flere kommuner har givet udtryk for, at det er svært at vurdere, om der er generelle kvalitetsproblemer, da "generelle problemer" ikke er defineret. Formålet med dette spørgsmål var at få en subjektiv vurdering fra den enkelte kommune, hvilket også er vigtigt i forhold til analysen af spørgsmålet. Kommunerne har bl.a. anvendt *Andet* til at angive, at der ikke er generelle problemer men, at der kan være specifikke problemer i specifikke områder. Alle bemærkninger fremgår af bilag 1.

To kommuner har besvaret spørgsmålet med både *Nej* og *Pesticider* samt *Nej* og *Andet*. Begge angivelser fremgår af opgørelsen på Figur 2.2. Desuden er der i tre tilfælde svaret *Andet* med uddybning om, at der ikke er generelle problemer. Disse er rettet til *Nej*.

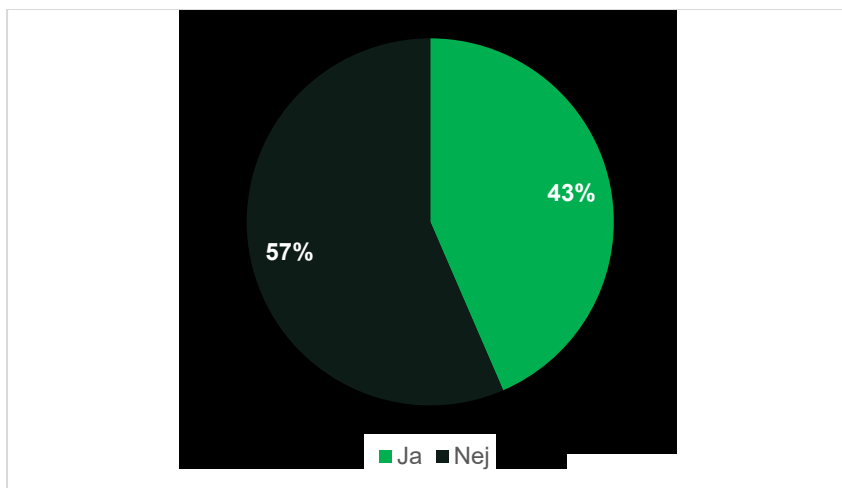
I Danmark ses et område, hvor der forekommer relativt høje koncentrationer af nitrat, dette benævnes "nitratbæltet". Nitratbæltet findes i linjer mellem byerne Grenå, Silkeborg, Viborg, Nykøbing Mors, Løgstør og Aalborg. Inden for linjerne mellem disse byer er der identificeret 10 kommuner. Ses der på svarprocenten for de 10 kommuner i nitratbæltet, har 70 % her angivet, at der er generelle kvalitetsproblemer med nitrat. Dette set i forhold til den samlede svarprocent på 18 %, jf. Figur 2.2. Respondenter der havde angivet generelle kvalitetsproblemer med nitrat, er efterfølgende blevet kontaktet. Dette med henblik på at kortlægge udfordringerne, der er forbundet med beskyttelse af drikkevandet mod nitrat. Opsamling på samtalerne med de kommuner, der blev kontaktet er vedlagt i bilag 2. Størstedelen af de nævnte udfordringer er ikke knyttet specifikt til nitrat, men til implementering af drikkevandsbeskyttelse generelt.

2.1.3 Spørgsmål 3 – Begrænset drikkevandsressource kvalitativt og/eller kvantitativt

Vurderer kommunen, at der på nuværende tidspunkt generelt er en begrænset drikkevandsressource kvalitativt og/eller kvantitativt i væsentlige dele af kommunen?

92 kommuner har besvaret spørgsmålet. Som illustreret på Figur 2.3 har 43 % af kommunerne svaret, at kommunen vurderer, at der på nuværende tidspunkt generelt er en begrænset kvalitet og/eller kvantitet i væsentlige dele af kommunen, mens 57 % har svaret, at der ikke er en begrænset drikkevandsressource på nuværende tidspunkt.

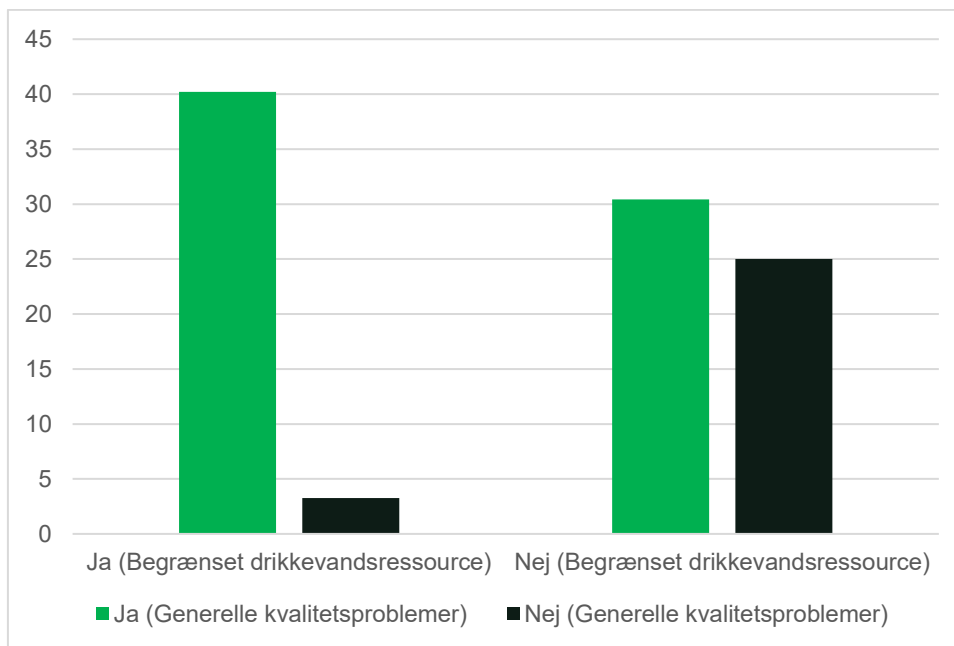
Der er en række bemærkninger til besvarelsen af spørgsmålet. Uddybende bemærkninger til de kommuner, der har svaret *Ja*, er bl.a. udfordringer med pesticider og nedbrydningsprodukter, klorerede opløsningsmidler og saltvandsindtrængning. De kommuner, der har svaret *Nej*, har bl.a. uddybet besvarelsen med, at det er svært at finde nye lokaliteter til indvinding af drikkevand i dele af kommunen. Alle bemærkningerne kan ses i bilag 1.

Figur 2.3: Procentangivelse af, hvorvidt respondenterne generelt mener, at der er en begrænset drikkevandsressource kvantitativt/kvalitativt.

2.1.4 Sammenstilling af spørgsmål 2 og 3

På Figur 2.4 er spørgsmål 3 vedr. om den nuværende drikkevandsressource er begrænset kvantitativt og/eller kvalitativt, sammenstillet med spørgsmål 2 vedr. generelle kvalitetsproblemer. Spørgsmål 2 er opdelt i kategorierne *Ja* og *Nej*. Kategorien *Nej* indeholder respondenter, der har svaret nej til spørgsmål to (se Figur 2.2) mens kategorien *Ja* indeholder de respondenter, der har svaret *Nitrat*, *Pesticider* og *Andet* jf. Figur 2.2. Som det ses på Figur 2.4, er der 40 % af kommunerne, der har svaret, at der er generelle kvalitetsproblemer med Nitrat, Pesticider og Andet i spørgsmål 2, som ligeledes vurderer, at der er en begrænset drikkevandsressource, mens der er 3 %, som ikke vurderer, at der ikke er generelle kvalitetsproblemer, selvom der er en begrænset drikkevandsressource. Det ses desuden af Figur 2.4, at 30 % har svaret, at der ikke er begrænset drikkevandsressource, men der er generelle problemer, mens 25 % vurderer, at der er generelle kvalitetsproblemer, men ikke en begrænset drikkevandsressource.

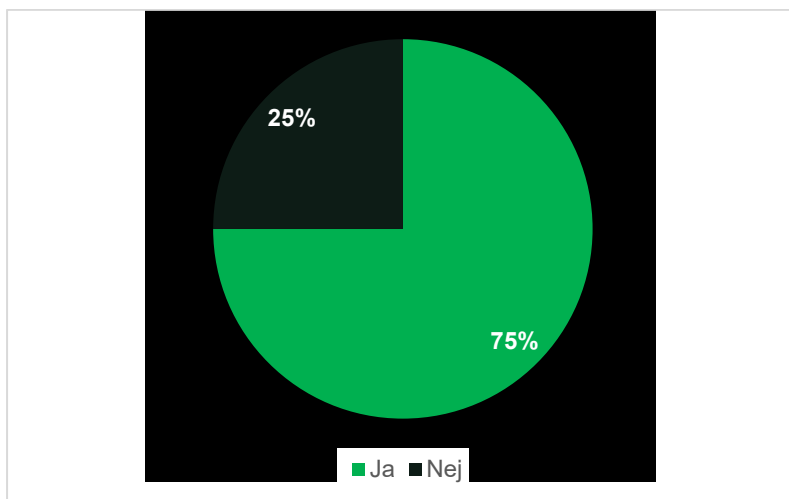

Figur 2.4: Respondenternes svarangivelse i spørgsmål 2 sammenstillet med svarangivelsen i spørgsmål 3. Angivet i procent. I spørgsmål 2 (generelle kvalitetsproblemer) er nej = nej, og ja = andet, pesticider og nitrat.

2.1.5 Spørgsmål 4 – Fremtidig kvalitative og/eller kvantitative begrænsninger i drikkevandsressourcen

Forventer kommunen, at der i fremtiden vil være kvalitative og/eller kvantitative begrænsninger med hensyn til drikkevandsressourcen i kommunen, såfremt der ikke implementeres yderligere grundvandsbeskyttende tiltag og/eller indvindingsstrukturen ændres?

92 kommuner har besvaret spørgsmålet. Som illustreret på Figur 2.5 har 75 % af kommunerne angivet, at der i fremtiden vil være kvantitativ og/eller kvalitativ begrænsninger med hensyn til drikkevandsressourcen i kommunen, mens 25 % angiver, at de ikke forventer fremtidige begrænsninger i drikkevandsressourcen.

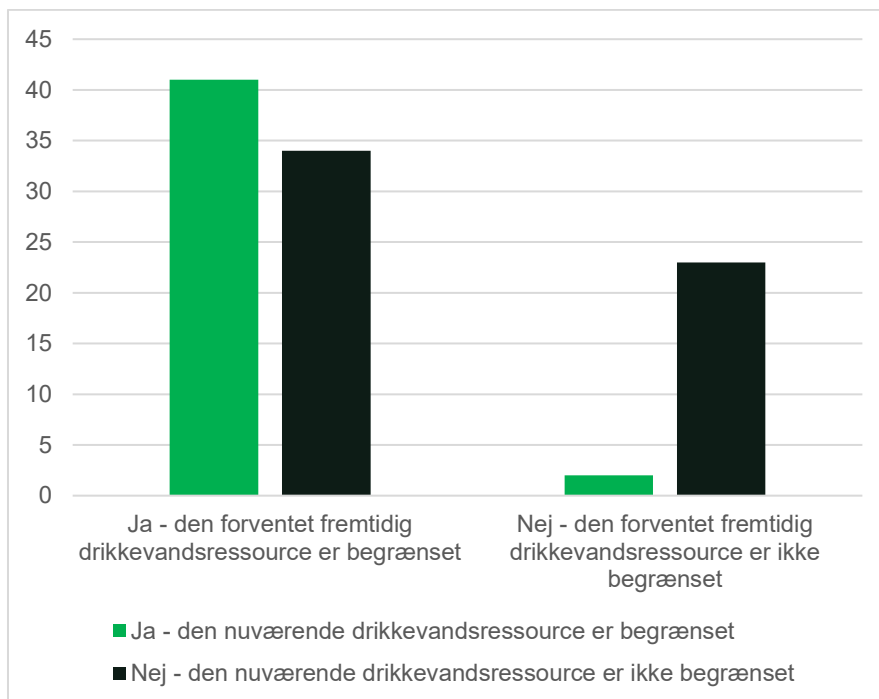
Figur 2.5: Procentangivelse af, hvorvidt respondenterne generelt mener, at der er i fremtiden vil være kvalitative og/eller kvantitative begrænsninger med hensyn til drikkevandsressourcen

Respondenterne har haft en række bemærkninger til spørgsmålet, bl.a. i forhold til de udfordringer de forventer i fremtiden. Bemærkningerne kan ses i bilag 1. Af væsentlige bemærkninger til spørgsmålet kan sammendrages;

- I takt med, at der analyseres for, og konstateres stadig flere, miljøfremmede stoffer i drikkevandet, forventes ressourcen begrænset.
- Der er ikke generelt begrænsninger i hele kommunen, men udelukkende på enkelte vandværker eller geografiske områder.
- Udfordringer med vandkvalitet og -kvantitet håndteres af forsyningsselskaberne ved rensning, fortynding og tilpasning af pumpestrategi.

2.1.6 Sammenstilling af spørgsmål 3 og 4

Af Figur 2.6 ses en sammenstilling mellem spørgsmål 3 og spørgsmål 4. Dette for at undersøge, om der umiddelbart er sammenfald mellem antallet af kommuner, som vurderer, at de på nuværende tidspunkt vurderer, at de har en kvalitativt og/eller kvantitativ begrænset drikkevandsressource (spørgsmål 3), og antallet af kommuner, der vurderer, at de forventer begrænsninger mht. drikkevandsressourcen i fremtiden. såfremt at der ikke implementeres yderligere tiltag (spørgsmål 4). 41 % af kommunerne vurderer, at de både nu og i fremtiden forventer en begrænset drikkevandsressource. Dertil kommer, at 34 % af kommunerne, som ikke har en nuværende begrænset drikkevandsressource, forventer, at få det, hvis ikke der implementeres grundvandsbeskyttende tiltag. 23 % vurderer, at de ikke har en begrænset drikkevandsressource og forventer heller ikke at få det i fremtiden. De resterende 2 % har angivet, at de har nuværende problemer, men ikke forventer det i fremtiden.

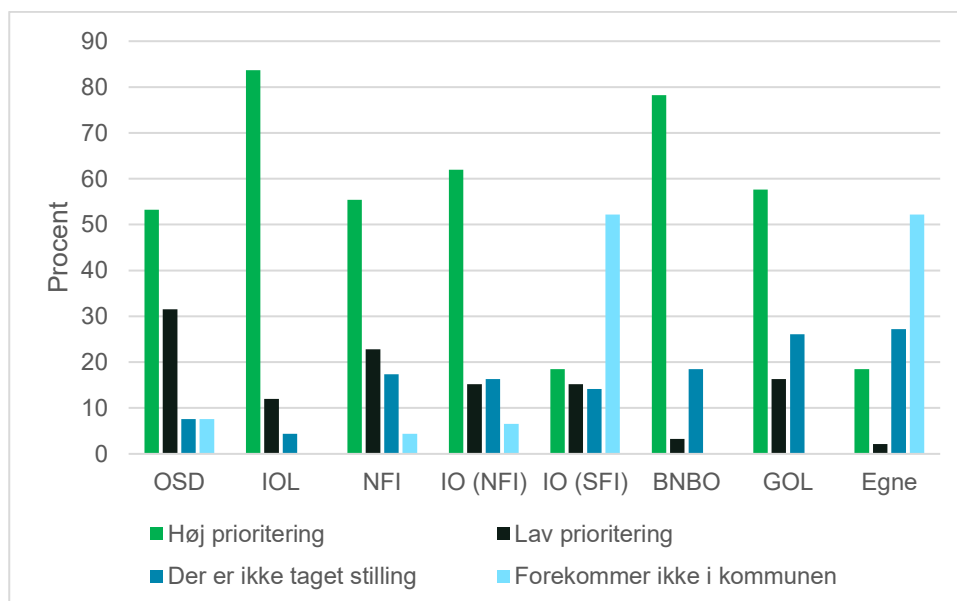

Figur 2.6: Sammenstilling af kommunernes vurdering af om de på nuværende tidspunkt har en begrænset drikkevandsressource, og om de forventer en begrænset ressource i fremtiden, hvis ikke der implementeres grundvandsbeskyttende tiltag (sammenstilling af spørgsmål 3 og spørgsmål 4).

2.1.7 Spørgsmål 5 – Områdeafgrænsningers prioritering ved planlægning af grundvandsbeskyttende tiltag

Vælg hvorvidt nedenstående områder prioriteres hhv. højt eller lavt ved planlægning af grundvandsbeskyttende tiltag i jeres kommune.

92 kommuner har besvaret spørgsmålet. På Figur 2.7 illustreres procentangivelser af, hvilke områder kommunerne hhv. har prioriteret højt og lavt. For både kategorierne *Højt prioriteret* og *Lavt prioriteret* gælder det, at alle områdeafgrænsningerne er repræsenteret. Indvindingsoplande og BNBO er de områdeafgrænsninger, som flest kommuner har prioriteret højt med hhv. 84 % 78 %, mens indsatsområder afgrænset på baggrund af SFI og egne prioriterede områder ligger lavest med hhv. 18 % og 19 %. I kategorien *Lavt prioritering* har 32 % af kommunerne, angivet OSD som *Lavt prioritering*. OSD er dermed det område, som flest kommuner har registreret som havende lav prioritering. Da der findes indvindingsoplande, BNBO og grundvandsdannende oplande i alle kommuner er der ingen besvarelser i kategorien *Forekommer ikke i kommunen*.

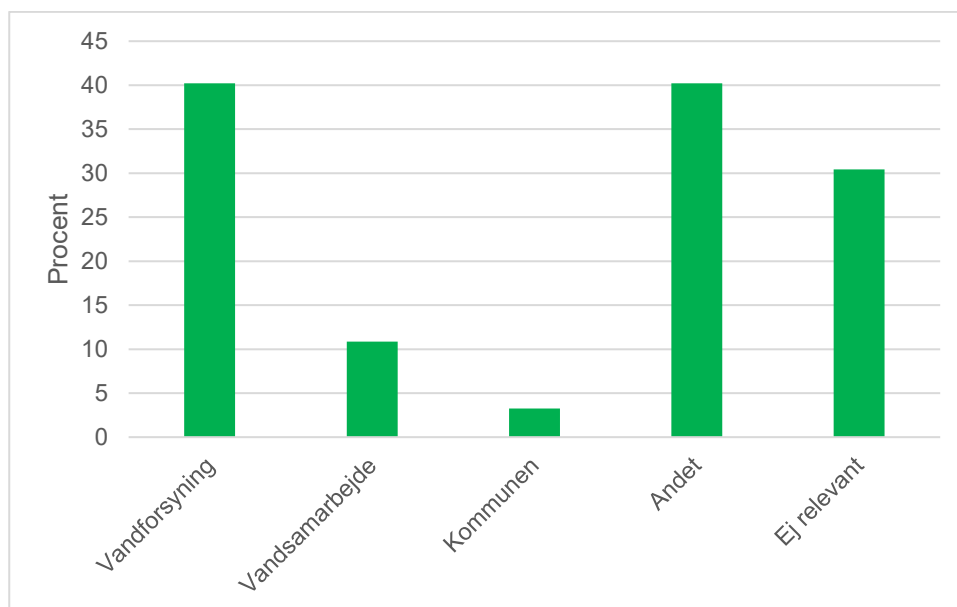
Figur 2.7: Procentangivelse af kommunernes prioritering af områdefgrænsninger. For hver områdefgrænsning ud af x-aksen er der 4 svar muligheder; høj prioritering, lav prioritering, der er ikke taget stilling og forekommer ikke i kommunen. Y-aksen angiver procent af respondenter, der har krydset af i den pågældende kategori. Forkortelserne for de enkelte kategorier er som følgende: OSD (områder med særlige drikkevandsinteresser), IOL (Indvindingsoplande til almene vandforsyninger), NFI (nitratfølsomme indvindingsområder), IO-NFI (indsatsområder afgrænset på baggrund af nitratfølsomme indvindingsområder), IO-SFI (indsatsområder afgrænset på baggrund af sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder), BNBO (boringsnære beskyttelsesområder), GOL (grundvandsdannende oplande), Egne (kommunens egne prioriterede områder, som ikke er identiske med de øvrige områder).

Der er bedt om en uddybning ved valg af *Høj prioritering* af kommunens egne prioriterede områder, som ikke er identiske med de øvrige områdefgrænsninger. Uddybningen kan ses af bilag 1. Ud fra uddybningen har flere kommuner givet udtryk for, at kommunens egne prioriterede områder bygger på en sammenstilling eller delmængder af områdeudpegningerne. Desuden nævner kommuner eksempelvis også prioritering inden for grundvandsdannende oplande, 25 års oplande, områder med fokus på pesticider og andre miljøfremmede stoffer, og hvor det yngste grundvand dannes inden for grundvandsdannende oplande.

2.1.8 Spørgsmål 6 – Finansiering af dyrkningsrestriktioner

Hvordan finansieres dyrkningsrestriktioner primært i jeres kommune?

92 kommuner har besvaret spørgsmålet. I besvarelsen har det været muligt at vælge flere finansieringsmuligheder. 40 % af kommunerne har svaret, at dyrkningsrestriktioner finansieres af den vandforsyning, som har gavn af indsatsen. 11 % af kommunerne har svaret at finansieringen sker gennem vandsamarbejder. Færrest (3 %) har svaret, at kommunen betaler. 40 % af kommunerne har svaret *Andet*. 28 kommuner har ikke fundet det relevant.

Figur 2.8: Finansiering af dyrkningsrestriktioner fordelt på kategorierne fra venstre mod højre; den vandforsyning, som har gavn af indsatsen, betaler, via vandsamarbejde, kommunen betaler, andet, ej relevant. Angivet i procent.

Kommunerne er blevet bedt om at uddybe, hvis de har valgt kategorien *Andet*. I stort set alle tilfælde er bemærkningsfeltet anvendt til at bemærke, at der endnu ikke er gennemført dyrkningsrestriktioner samt eventuelt at skrive, at de har valgt den finansieringsmetode, som de forventer anvendt, hvis det bliver aktuelt. Den fulde uddybning kan ses af bilag 1.

Kommunerne har ikke haft mulighed for at uddybe eller skrive en bemærkning til kategorien *Ej relevant*, hvorfor det ikke er muligt at se uddybning af kommunens valg. Der er dog lavet krydstjek for at identificere, om det er de samme kommuner, der i spørgsmål 3 og 4 har vurderet, at de ikke har en kvalitativt/kvantitativ begrænset drikkevandsressource på nuværende tidspunkt og heller ikke forventer at få det i fremtiden. 43 % af de kommuner, der både har angivet, at de ikke har en kvalitativt/kvantitativ begrænset drikkevandsressource på nuværende tidspunkt og heller ikke forventer at få det i fremtiden har valgt kategorien *Ej relevant* sammenlignet med et landsgennemsnit på 30 %.

2.2 Målrettede tiltag i indsatsområder (IO), som bliver reguleret i indsatsplaner

Inden for IO er kommunerne forpligtiget til at udarbejde indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse jf. vandforsyningslovens § 13. Indsatsplaner supplerer den generelle grundvandsbeskyttelse med målrettede indsatser, hvor kommunen vurderer et behov.

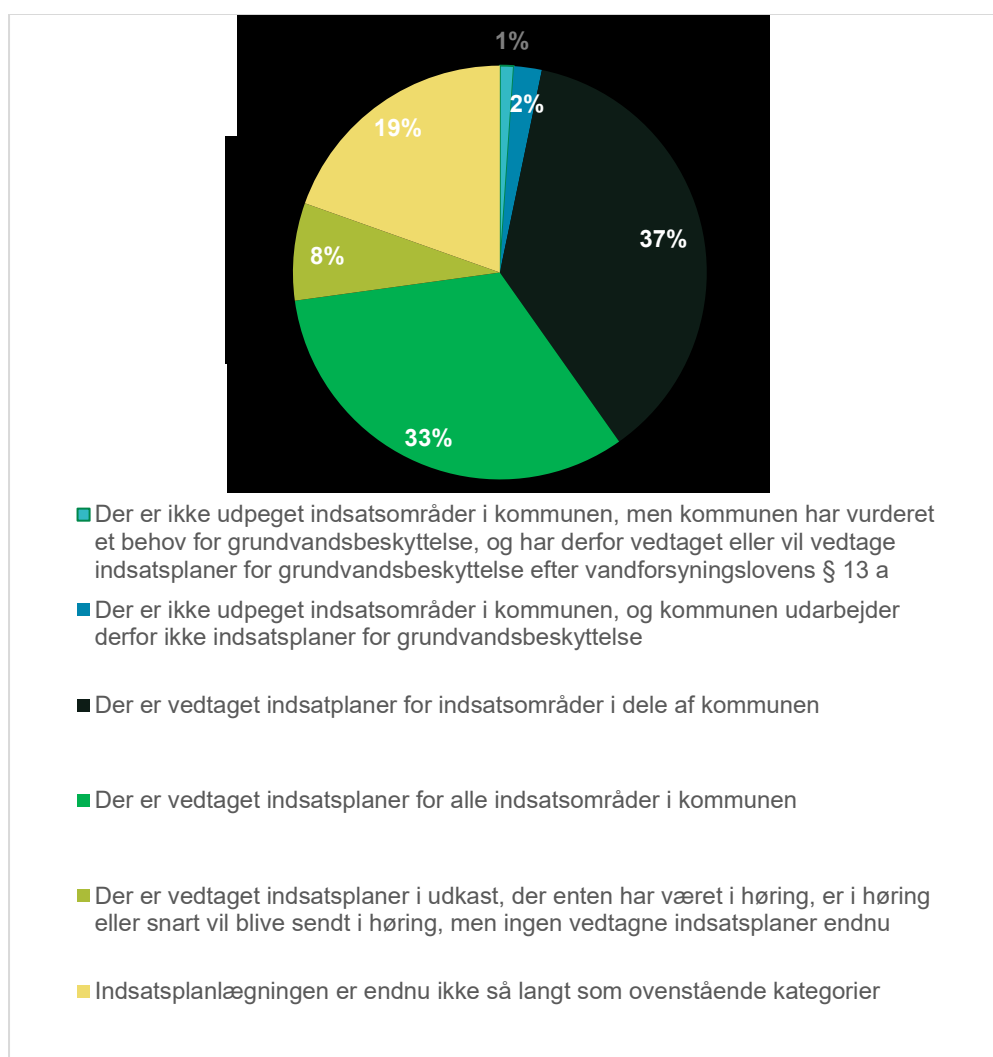
2.2.1 Spørgsmål 7 – Status på indsatsplanlægning

Hvad er status på indsatsplanlægning generelt i jeres kommune?

92 Kommuner har besvaret dette spørgsmål. Som det ses af Figur 2.9, har 33 % af disse vedtaget indsatsplaner for alle IO i kommunen. 37 % af kommunerne har vedtaget indsatsplaner for

IO i dele af kommunen. I tre af disse kommuner, er der ikke udpegede IO. 28 % af kommunerne har ikke vedtaget nogle indsatsplaner endeligt. 3 % har angivet, at der ikke er udpeget IO i kommunen, og disse har alle under 1 ha indsatsområde.

Det er undersøgt, om der er en sammenhæng mellem de kommuner, der vurderer, at de ikke har en begrænset drikkevandsressource, og som heller ikke forventer det i fremtiden på trods af, at der ikke implementeres grundvandsbeskyttende tiltag og status på indsatsplanlægningen. 29 % af disse har angivet deres svar i kategorien *Indsatsplanlægningen er endnu ikke så langt som ovenstående kategorier*, mod 19 % på landsplan. 58 % har vedtaget indsatsplaner for alle eller dele af IO i kommunen. Dette skal sammenlignes med et landsgennemsnit på 70 %. Der ses derfor en svag tendens til, at kommunerne, der ikke har en begrænset drikkevandsressource og heller ikke forventer at få det i fremtiden, hvis der ikke implementeres grundvandsbeskyttende tiltag, betragtet som gruppe, ikke er helt så langt med indsatsplanlægningen.

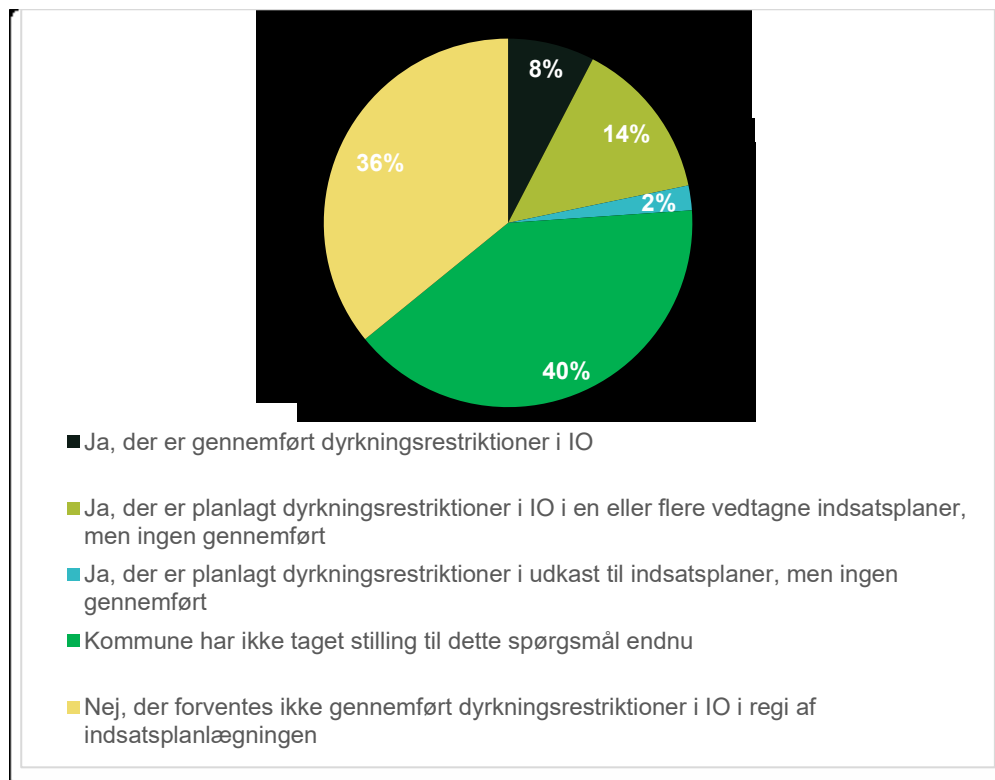

Figur 2.9: Status på indsatsplanlægningen i kommunerne. Angivet i procent.

2.2.2 Spørgsmål 8 – Gennemførte eller planlagte dyrkningsrestriktioner i indsatsområder (IO)

Er der gennemført eller planlagt at gennemføre dyrkningsrestriktioner som grundvandsbeskyttende tiltag i IO som følge af indsatsplanlægningen?

92 kommuner har besvaret dette spørgsmål. Som det ses af Figur 2.10 har 8 % af kommunerne gennemført dyrkningsrestriktioner i IO, 14 % har politisk vedtaget at gennemføre dyrkningsrestriktioner, 36 % forventer ikke at gennemføre dyrkningsrestriktioner og 40 % har endnu ikke taget stilling til spørgsmålet.

Figur 2.10: Kommuner, som har gennemført eller planlagt at gennemføre dyrkningsrestriktioner i IO.

2.2.3 Spørgsmål 9 – Areal med gennemførte og politisk vedtagne dyrkningsrestriktioner i indsatsområder (IO)

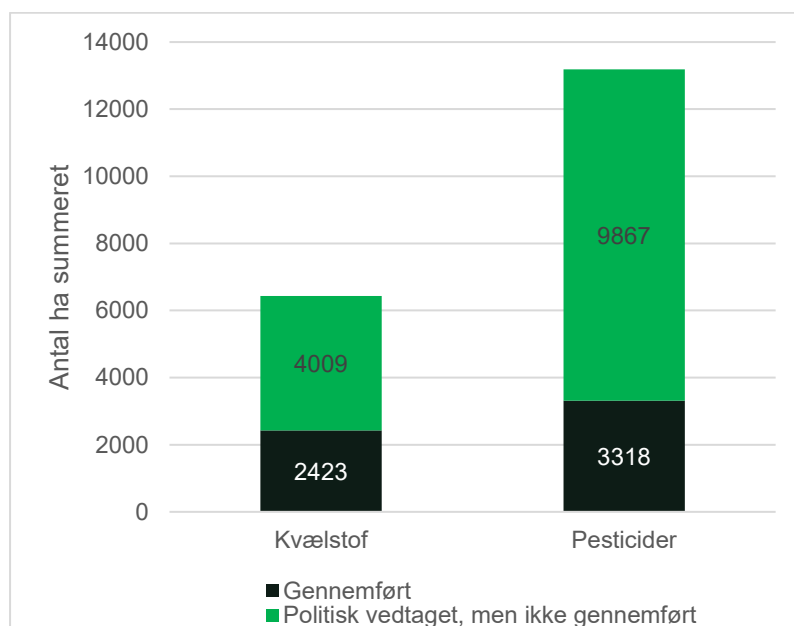
Hvor stort et areal er der gennemført eller planlagt at gennemføre dyrkningsrestriktioner på i IO, som grundvandsbeskyttende tiltag som følge af indsatsplanlægningen? Svar ønskes angivet i hektar. Ved ingen planlagte eller gennemførte dyrkningsrestriktioner angiv da 0.

91 Kommuner har besvaret dette spørgsmål. Som det ses af Figur 2.11 og Tabel 2.1, er der *Gennemført* dyrkningsrestriktioner mod kvælstof på 2.423 hektar og mod pesticider på 3.318 hektar, af henholdsvis 8 % og 10 % af kommunerne. Da der er sammenfald mellem kommunerne, der har *Gennemført* dyrkningsrestriktioner mod hhv. kvælstof og pesticider, er det 11 % af kommunerne i alt, som har gennemført dyrkningsrestriktioner. Der er *Gennemført* eller *Politisk vedtaget, men ikke gennemført* dyrkningsrestriktioner mod kvælstof på 6.432 hektar af 13

% af kommunerne, og der er *Gennemført* eller *Politisk vedtaget, men ikke gennemført dyrkningsrestriktioner* mod pesticider på 13.185 hektar af 18 % af kommunerne. Samlet set er det 19 % af kommunerne, som har *Gennemført* eller *Politisk vedtaget, men ikke gennemført dyrkningsrestriktioner* i IO. Arealerne skal sammenlignes med et samlet IO-areal på 638.457 hektar. Hvor vidt kommunerne har lavet præcise beregninger, eller har lavet et overslag over arealangivelserne, vides ikke.

Spørgsmålet kan sammenholdes med spørgsmål 8, hvor kommunerne har angivet status på gennemførelsen af dyrkningsrestriktioner. Det må som udgangspunkt forventes, at de kommuner, som har angivet et antal hektar for gennemførte dyrkningsrestriktioner i IO også alle have svaret *Ja der er gennemført dyrkningsrestriktioner i IO* i spørgsmål 8. Dette er ikke tilfældet, da der er 7 kommuner, der har angivet dette svar, mens 10 kommuner har angivet et areal for gennemførte dyrkningsrestriktioner. Ligeledes kan antallet af kommuner, som har angivet et areal for politisk vedtaget, men ikke gennemførte dyrkningsrestriktioner sammenlignes med kategorien *Ja der er planlagt dyrkningsrestriktioner i IO i en eller flere vedtagne indsatsplaner men ingen gennemført*. 13 kommuner indgår i denne kategori i spørgsmål 8, mens 17 kommuner har angivet et areal. De afvigende svar mellem spørgsmål 8 og 9 dokumenterer, at der er usikkerhed på svarene på disse spørgsmål.

I bemærkningerne har kommunerne nævnt følgende andre tiltag, som de har/forventer at lave i IO: drænelinger og forurenende anlæg inden for BNBO, tinglysning om, at der ikke må anvendes pesticider på flere erhvervsområder, bortforpagtning af kommunens arealer med krav om pesticidfri drift. En kommune bemærker desuden, at vandforsyninger har indgået en række frivillige aftaler om dyrkningsrestriktioner, som kommunen ikke kender detaljer omkring.

Figur 2.11: Antal hektar dyrkningsrestriktioner i IO, som er Gennemført og Politisk vedtaget, men ikke gennemført.

Tabel 2.1: Procent af de adspurgte kommuner, som har Gennemført eller Gennemført og/eller Politisk vedtaget, men ikke gennemført dyrkningsrestriktioner inden for IO.

Restriktionstype	Gennemført	Gennemført eller Politisk vedtaget, men ikke gennemført
Kvælstof	8	13
Pesticider	10	18
Kvælstof og/eller pesticider	11	19

2.2.4 Spørgsmål 10 – Grundvandsbeskyttende tiltag inden for indsatsområder (IO) når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner

Hvilke tiltag eller retningslinjer er der gennemført eller påtænkt at gennemføre inden for IO i indsatsplanerne for at sikre grundvandsbeskyttende tiltag i kommunen, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner?

91 kommuner har besvaret spørgsmålet. Kommunernes svarprocent på de enkelte kategorier fremgår af

Tabel 2.2. Da kommunen godt kan vælge flere af de i nævnte forhold, kan procentsatserne ikke lægges sammen. Tiltag, som flest kommuner har gennemført eller planlægger at gennemføre som grundvandsbeskyttende tiltag inden for IO, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner, er Kampagner og information (76 %) og Mindske risiko for nedsivning af forurenende stoffer fra punktkilder evt. ved sløjfning eller renovering af utætte/gamle borer, tv-inspektion, begrænsninger for nedsivningsanlæg og jordvarmeanlæg mm (70 %). Færrest kommuner har angivet Flytning/lukning af vaskepladser (12 %) og Ingen tiltag eller retningslinjer (8 %) inden for IO, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner. Sammenlignes dette med tiltag inden for BNBO jf. spørgsmål 17 og tiltag uden for BNBO og IO jf. spørgsmål 20, ses det, at det er sammen kategorier, der vægtes hhv. højt og lavt.

Tabel 2.2. Grundvandsbeskyttende tiltag inden for IO, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner.

Kategorier	Procent
Kampagner og information	76
Mindske risiko for nedsivning af forurenende stoffer fra punktkilder evt. ved sløjfning eller renovering af utætte/gamle borer, tv-inspektion, begrænsninger for nedsivningsanlæg og jordvarmeanlæg mm.	70
Ændret pumpestrategi	53
Overvågning udover det lovpligtige	52
Flytning/sløjfning/etablering af vandforsyningsboringer	44
Andre tiltag - uddyb svar	40
Restriktioner ift. udbringning af spildevandsslam	34
Opkøb af jord af hensyn til grundvandsbeskyttelse	21
Flytning/lukning af vaskepladser	12
Ingen tiltag eller retningslinjer	8

40 % af kommunerne har angivet *Andre tiltag – uddyb svar*. I mange tilfælde har kommunerne gentaget nogle af de øvrige kategorier i feltet. Det er tjekket, at kommunerne også har registreret det i kategorierne. Af øvrige nævnte tiltag kan bl.a. nævnes: Diverse retningslinjer for planlægning, fokus på grundvand ved tilsyn på landbrug og virksomheder, alternativ saltning og

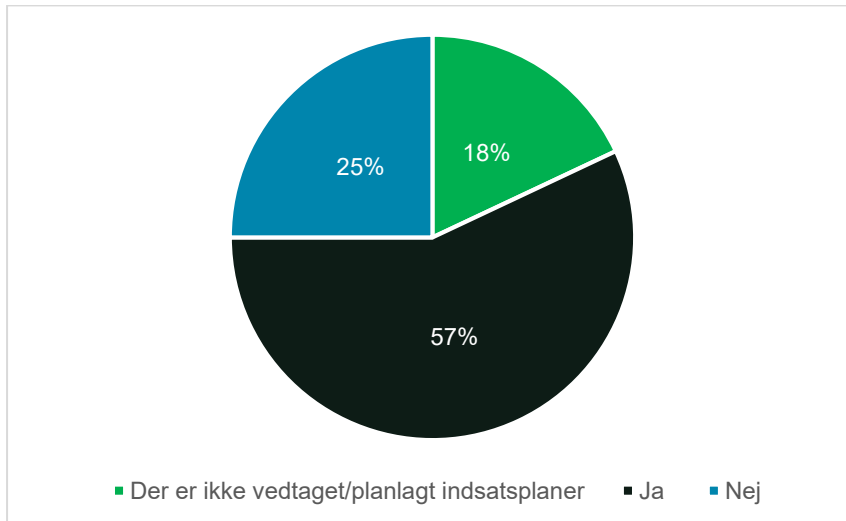
kampagner om saltning og registrering og tæthedsprøvning af villaolietanke. Enkelte kommuner bemærker desuden, at de ikke har taget stilling til det endnu. Liste over samtlige bemærkninger fremgår af bilag 1.

2.2.5 Spørgsmål 11 – Vedtagne indsatsplaner uden for indsatsområder (IO)

Omfatter hele eller dele af de vedtagne/planlagte indsatsplaner områder uden for de statslige indsatsområder (IO)?

90 kommuner har besvaret spørgsmålet. Svarfordelingen er illustreret i Figur 2.12. 57 % af kommunerne har svaret *Der er ikke vedtaget/planlagt indsatsplaner*. 18 % af kommunerne har svaret, at hele eller dele af de vedtagne/planlagte indsatsplaner omfatter områder uden for IO. Disse kommuner har altså vedtaget indsatsplaner helt eller delvist efter § 13 a. 25 % af kommunerne har svaret, at deres indsatsplaner ikke omfatter områder uden for de statsligt udpegede IO.

Besvarelsen af dette spørgsmål vurderes at være behæftet med stor usikkerhed. 57 % af kommunerne har angivet deres svar i *Der er ikke vedtaget/planlagt indsatsplaner*. Andelen burde være sammenlignelig med andelen, som har svaret *Der er ikke udpeget indsatsområder i kommunen, og kommunen udarbejder derfor ikke indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse og Indsatsplanlægningen er endnu ikke så langt som ovenstående kategorier* i spørgsmål 7 om status på indsatsplanlægningen. Andelen der har svaret disse kategorier i spørgsmål 7 er 22 %. Det formodes, at en del af kommunerne har misforstået spørgsmålet og har anvendt kategorien *Der er ikke vedtaget/planlagt indsatsplaner* som svar på, at de ikke har vedtaget eller planlagt indsatsplaner uden for IO.

Figur 2.12. Procentfordeling af kommunernes angivelse af, om de vedtagne/planlagte indsatsplaner omfatter områder uden for de statslig udpegede IO. Kommunen har også haft muligheden for at svare, at der ikke er gennemført indsatsplaner.

2.3 Målrettede tiltag inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

I henhold til tillægsaftale til Pesticidstrategi 2017- 2021 skal kommunerne frem til og med 2022 gennemgå alle BNBO på landbrugsjord og BNBO på øvrige arealer, hvor der anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål, med henblik på at vurdere behovet for yderligere indsatser.

Resultaterne på spørgsmålene i dette afsnit, kan dermed ses som en status på beskyttelsen i BNBO inden kommunernes forestående opgave.

2.3.1 Spørgsmål 12 – Areal af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), hvor der ikke anvendes pesticider

På hvor stor en andel af kommunens samlede BNBO areal, der anvendes til erhvervsmæssige formål, anvendes der ikke pesticider? Dette enten i form af eksisterende aftaler eller pga. at arealanvendelsen ikke fordrer det.

91 kommuner har besvaret spørgsmålet. Flere kommuner har generelt givet udtryk for, at det har været svært at svare på spørgsmålet. Dette bl.a. grundet, at kommunerne umiddelbart ikke har haft nok viden herom. Flere kommuner har desuden skrevet jf. bilag 1, at procentangivelsen bygger på en grov vurdering. Dette var forventeligt, da et præcist svar kræver detaljeret overblik over arealanvendelsen i de enkelte BNBO. Det vurderes, at besvarelsen ville have været lettere såfremt kommunerne havde lavet den forestående risikovurdering af BNBO. Ud fra bemærkningerne, må procentangivelser af arealet derved tages med forbehold. Kommunerne har ikke haft mulighed for at undgå at besvare spørgsmålet.

Da kommunerne har skullet angive det samlede BNBO areal, med angivelse af præcision på 1 %, er det valgt at gruppere svarene i kategorier af respekt for den forventede usikkerhed. Svarangivelsen stod default til 50 %. Formentligt vil usikkerheden være størst ved kommunernes angivelse af hhv. 0 %, 50 % eller 100 %, hvorfor optælling af kommuner, der har angivet disse, står separat i Tabel 2.3. 41 % af kommunerne har angivet en af disse procentangivelser. 51 % af kommunerne har angivet, at det er mellem 1 - 49 % af kommunens samlede BNBO areal, der anvendes til erhvervsmæssige formål, hvor der ikke anvendes pesticider jf. Tabel 2.3. 9 % har angivet, at det er mellem 51 - 99 % af kommunens samlede BNBO areal, hvor der ikke anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål.

Tabel 2.3. Procentangivelse af i hvor stor en del af kommunens samlede BNBO areal, der ikke anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål. angivet i antal procent af kommuner.

Procent BNBO areal	Svarprocent
0	29
1 - 49	51
50	9
51 - 99	9
100	3

2.3.2 Spørgsmål 13 – Areal med gennemførte og politisk vedtagne dyrkningsrestriktioner i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

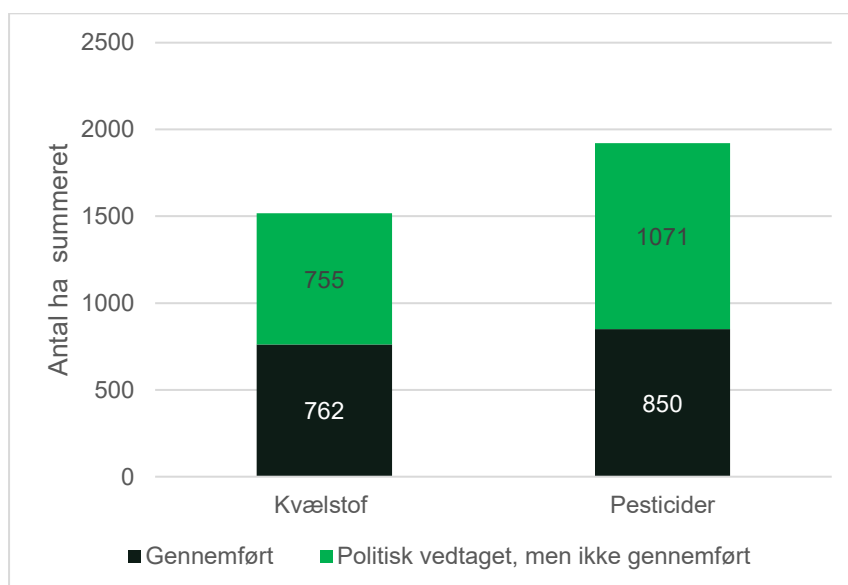
Hvor stort et areal har kommunen gennemført eller planlagt at gennemføre dyrkningsrestriktioner på som grundvandsbeskyttende tiltag inden for BNBO? Svar ønskes angivet i hektar. Ved ingen planlagte eller gennemførte dyrkningsrestriktioner angiv da 0.

90 Kommuner har besvaret dette spørgsmål. Som det ses af Figur 2.13 og Tabel 2.4, er der *Gennemført* dyrkningsrestriktioner mod kvælstof på 762 hektar og mod pesticider på 850 hektar ifølge besvarelsen af spørgsmålet. Dette af henholdsvis 12 % og 16 % af kommunerne. Samlet set har 16 % af kommunerne gennemført dyrkningsrestriktioner i BNBO. Der er *Gennemført* eller *Politisk vedtaget, men ikke gennemført* dyrkningsrestriktioner mod kvælstof på 1.517 hektar

af 20 % af kommunerne, og der er *Gennemført* eller *Politisk vedtaget, men ikke gennemført* dyrkningsrestriktioner mod pesticider på 1.921 hektar af 26 % af kommunerne. Samlet set har 26 % af kommunerne *Gennemført* eller *Politisk vedtaget, men ikke gennemført* dyrkningsrestriktioner i BNBO. Arealerne skal sammenlignes med et samlet BNBO-areal, på ca. 21.900 hektar og et markareal inden for BNBO på 9.500 hektar. Hvor vidt kommunerne har lavet præcise beregninger, eller har lavet et overslag over arealangivelserne, vides ikke. Da spørgeskemaet er udsendt i sommeren 2019 forventes ingen af de gennemførte dyrkningsrestriktioner i BNBO at være lavet som følge af tillægsaftalen til Pesticidstrategi 2017-21.

I bemærkningerne til spørgsmålet bemærker 8 kommuner, at de ikke er færdige med at vurdere om og på hvor store arealer, som de vil lave dyrkningsrestriktioner på i BNBO. Ud af disse har 4 angivet arealer.

I bemærkningerne har kommunerne nævnt følgende andre tiltag de har/forventer at lave i BNBO: drænelinger, private haveaftaler og giftfri drift af kommunale arealer.

Figur 2.13: Antal hektar dyrkningsrestriktioner i BNBO som er Gennemført, Politisk vedtaget, men ikke gennemført.

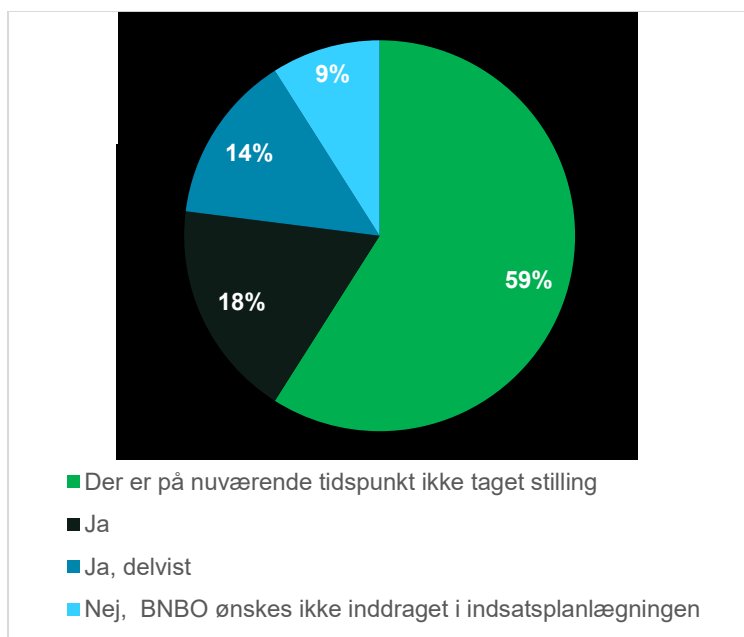
Tabel 2.4: Procent af de adspurgte kommuner, som har Gennemført eller Gennemført og/eller Politisk vedtaget, men ikke gennemført dyrkningsrestriktioner inden for BNBO.

Restriktionstype	Gennemført	Gennemført og/eller Politisk vedtaget, men ikke gennemført
Kvælstof	12	20
Pesticider	16	26
Kvælstof og/eller pesticider	16	26

2.3.3 Spørgsmål 14 – Er dyrkningsrestriktioner i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) en del af indsatsplanlægningen

Er dyrkningsrestriktioner inden for BNBO gennemført eller planlagt gennemført som en del af indsatsplanlægningen?

90 kommuner har besvaret dette spørgsmål. Fordelingen af svarene er illustreret på Figur 2.14. 9 % af kommunerne ønsker ikke dyrkningsrestriktioner i BNBO inddraget i indsatsplanlægningen. 18 % ønsker dyrkningsrestriktioner i BNBO inddraget i indsatsplanlægningen, mens 14 % har angivet *Ja, delvist*. Af de 90 kommuner, der har svaret på spørgsmålet, har 59 % angivet, at de ikke på nuværende tidspunkt har taget stilling til om dyrkningsrestriktioner i BNBO skal være en del af indsatsplanlægningen.

Figur 2.14. Er dyrkningsrestriktioner i BNBO en del af indsatsplanlægningen? Angivet i procent.

2.3.4 Spørgsmål 15 – Gennemførte eller planlagte dyrkningsrestriktioner inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) men uden for indsatsområder (IO)

Har kommunen gennemført eller planlagt dyrkningsrestriktioner inden for BNBO men uden for IO?

90 kommuner har besvaret dette spørgsmål. 24 % af kommunerne har svaret, at de har gennemført eller planlagt at gennemføre dyrkningsrestriktioner inden for BNBO men uden for IO, mens 76 % ikke har.

Kommunerne er blevet bedt om at angive arealet, der er gennemført eller planlagt dyrkningsrestriktioner på i hektar, og alle der har svaret ja på spørgsmålet, har også angivet et antal hektar, med undtagelse af to, der har angivet 0 hektar. Kommuner har samlet angivet 802 hektar gennemførte eller planlagt dyrkningsrestriktioner inden for BNBO men uden for IO. Af **Tabel 2.5** fremgår fordelingen af kommuner på intervaller for hektarangivelser. Halvdelen af kommunerne har angivet under 25 hektar gennemførte eller planlagte dyrkningsrestriktioner inden for BNBO men uden for IO.

Hektarangivelserne i dette spørgsmål kan ikke direkte sammenholdes med hektarangivelserne i spørgsmål 13, da hektarangivelserne i spørgsmål 13 er fordelt på hhv. kvælstof og pesticider.

Tabel 2.5 Angivelse af fordelingen af kommuner med hektar angivelser for gennemførte eller planlagte dyrkningsrestriktioner inden for BNBO men uden for IO. Angivet i procent.

Ha (interval)	Kommuner
0	9
1 – 25	41
26 – 50	9
51 – 75	9
76 – 100	27
>100	5

2.3.5 Spørgsmål 16 – Valg af metode til gennemførelse af dyrkningsrestriktioner i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Hvordan er det valgt at gennemføre dyrkningsrestriktioner inden for BNBO?

90 kommuner har besvaret spørgsmålet. Kommunernes svarprocent på de enkelte kategorier fremgår af Tabel 2.6. Da de enkelte kommuner har kunne afkrydse flere kategorier, kan svarprocenterne ikke opsummeres. Det fremgår af Tabel 2.6, at 67 % af kommunerne ikke har gennemført dyrkningsrestriktioner i BNBO. Dog har 7 % af de kommuner, der har angivet, at de ikke har gennemført dyrkningsrestriktioner ligeledes angivet, at der er valgt frivillige aftaler til at gennemføre dyrkningsrestriktioner med i BNBO. 2 % har ligeledes angivet § 24 og 26 a.

I spørgsmål 13 har 74 % af kommunerne angivet, at de ikke har *Gennemført* eller *Politisk vedtaget, men endnu ikke gennemført* dyrkningsrestriktioner i BNBO, hvor der i dette spørgsmål er 67 %, der ikke har gennemført dyrkningsrestriktioner. Der er derfor enkelte kommuner, som har angivet valgte metoder, der endnu ikke er så langt, at de har gennemført eller politisk vedtaget at gennemføre dyrkningsrestriktioner i BNBO.

Tabel 2.6 Valg af metode til gennemførelse af dyrkningsrestriktioner.

Valg af metode	Procent
§ 24	13
§ 26 a	16
Frivillige aftaler	24
Der er ikke gennemført dyrkningsrestriktioner	67
Andet – uddyb svar	24

Uddybende bemærkninger for kategorien *Andet*, ses i bilag 1. Flere kommuner nævner her, at de endnu ikke er nået til at lave dyrkningsrestriktioner i BNBO. Derudover nævnes bl.a., at vandværket har opkøbt arealer, uformelle aftaler om pesticidfri dyrkning, dyrkningsaftaler i BNBO, men hvor BNBO ikke var den primære afgrænsning, samt at der ikke dyrkes i BNBO.

2.3.6 Spørgsmål 17 – Grundvandsbeskyttende tiltag inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner

Har kommunen gennemført eller planlagt at gennemføre grundvandsbeskyttende tiltag inden for BNBO, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner?

90 kommuner har besvaret spørgsmålet. Kommunernes svarprocent på de enkelte kategorier fremgår af Tabel 2.7. Da kommunen godt kan vælge flere af de nævnte forhold, kan procentsatserne ikke lægges sammen. Tiltag, som flest kommuner har gennemført eller planlægger at gennemføre som grundvandsbeskyttende tiltag inden for BNBO, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner, er *kampagner og information* (60 %) og *Mindske risiko for nedsivning af forurenende stoffer fra punktkilder evt. ved sløjfning eller renovering af utætte/gamle borer, tv-inspektion, begrænsninger for nedsivningsanlæg og jordvarmeanlæg mm* (53 %). Færrest kommuner har angivet *Flytning/lukning af vaskepladser* (8 %). 19 % af kommunerne har angivet, at de ingen tiltag eller retningslinjer har gennemført eller planlagt som grundvandsbeskyttende tiltag inden for BNBO, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner. Sammenlignes dette med tiltag inden for IO jf. spørgsmål 10 og tiltag uden for BNBO og IO jf. spørgsmål 20, ses det, at det er samme kategorier, der vægtes hhv. højt og lavt.

Tabel 2.7. Grundvandsbeskyttende tiltag inden for BNBO, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner.

Kategorier	Procent
Kampagner og information	60
Mindske risiko for nedsivning af forurenende stoffer fra punktkilder evt. ved sløjfning eller renovering af utætte/gamle borer, tv-inspektion, begrænsninger for nedsivningsanlæg og jordvarmeanlæg mm.	53
Ændret pumpestrategi	39
Flytning/sløjfning/etablering af vandforsyningsboringer	34
Overvågning udover det lovpligtige	34
Restriktioner ift. udbringning af spildevandsslam	32
Andre tiltag - uddyb svar	27
Ingen tiltag eller retningslinjer	19
Opkøb af jord af hensyn til grundvandsbeskyttelse	12
Flytning/lukning af vaskepladser	8

27 % af kommunerne har angivet *Andre tiltag – uddyb svar*. Flere har bemærket, at de endnu ikke har taget stilling til dette spørgsmål. Af andre tiltag, jf. bilag 1, kan nævnes; skovrejsning, tilsyn med benzinstationer, olietanke, mindske af forbruget af vejsalt, tilsyn med virksomheder. Liste over samtlige bemærkninger fremgår af bilag 1.

2.4 Målrettede tiltag uden for indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

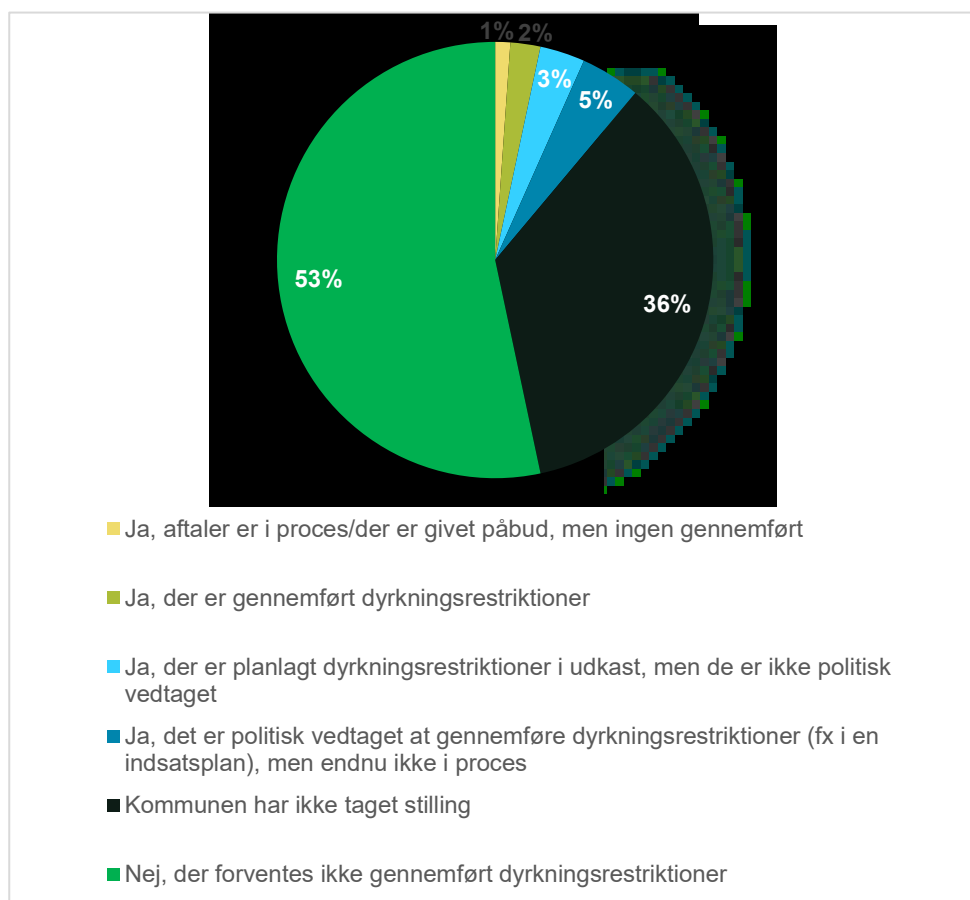
Uden for både IO og BNBO er kommunerne hverken forpligtiget til at udarbejde indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse eller udføre risikovurdering jf. tillægsaftale til pesticidstrategi. Nogle kommuner vurderer det alligevel nødvendigt, for at sikre drikkevandsinteresserne.

2.4.1 Spørgsmål 18 – Planlagte og gennemførte dyrkningsrestriktioner uden for indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Har kommunen gennemført eller planlagt gennemført dyrkningsrestriktioner som grundvandsbeskyttende tiltag uden for IO og BNBO?

90 Kommuner har besvaret spørgsmålet. Af Figur 2.15 fremgår det, at over halvdelen (53 %) af kommunerne, der har besvaret dette spørgsmål, har angivet, at de ikke forventer at gennemføre dyrkningsrestriktioner uden for IO og BNBO, mens 32 % af kommunerne ikke har taget stilling.

11 % af kommunerne har politisk vedtaget, planlagt, i proces med eller gennemført dyrkningsrestriktioner uden for BNBO og IO.

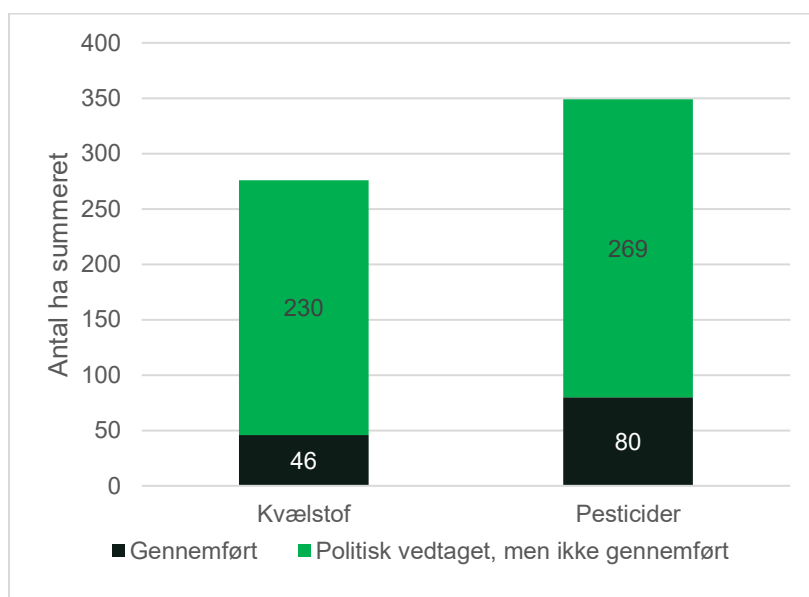

Figur 2.15 Procentvis angivelse af kommuner, der har gennemført eller planlagt at gennemføre dyrkningsrestriktioner som grundvandsbeskyttende tiltag.

2.4.2 Spørgsmål 19 – Areal med gennemførte og politisk vedtagne dyrkningsrestriktioner uden for indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Har kommunen gennemført eller planlagt at gennemføre dyrkningsrestriktioner som grundvandsbeskyttende tiltag uden for IO og BNBO? Svar ønskes angivet i hektar. Ved ingen planlagte eller gennemførte dyrkningsrestriktioner angiv da 0.

90 Kommuner har besvaret dette spørgsmål. Som det ses af Figur 2.16, er der *Gennemført* dyrkningsrestriktioner mod kvælstof på 46 hektar og mod pesticider på 80 hektar, af henholdsvis 2 % og 3 % af kommunerne. Samlet set har 4 % af kommuner gennemført dyrkningsrestriktioner uden for IO og BNBO. Der er *Gennemført* eller *Politisk vedtaget, men ikke gennemført* dyrkningsrestriktioner mod kvælstof på 276 hektar af 4 % af kommunerne, og der er *Gennemført* eller *Politisk vedtaget, men ikke gennemført* dyrkningsrestriktioner mod pesticider på 349 hektar af 7 % af kommunerne. Samlet set har 8 % af kommunerne *Gennemført* eller *Politisk vedtaget, men ikke gennemført* dyrkningsrestriktioner uden for IO og BNBO. Hvor vidt kommunerne har lavet præcise beregninger, eller har lavet et overslag over arealangivelserne, vides ikke.

Figur 2.16: Antal hektar dyrkningsrestriktioner i BNBO som er Gennemført eller Politisk vedtaget, men ikke gennemført.

Tabel 2.8: Procent af de adspurgte kommuner, som har Gennemført eller Gennemført og/eller Politisk vedtaget, men ikke gennemført dyrkningsrestriktioner uden for IO og BNBO.

Restriktionstype	Gennemført	Gennemført eller Politisk vedtaget, men ikke gennemført
Kvælstof	2	4
Pesticider	3	7
Kvælstof og/eller pesticider	4	8

En enkelt kommune har i bemærkningsfeltet noteret, at de har lavet restriktioner i forhold til erhverv uden for IO og BNBO. En anden kommune bemærker, at de forventer, at der laves restriktioner inden for det grundvandsdannende opland.

2.4.3 Spørgsmål 20 – Grundvandsbeskyttende tiltag uden for indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) foruden dyrkningsrestriktioner

Har kommunen gennemført eller planlagt at gennemføre grundvandsbeskyttende tiltag uden for IO og BNBO, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner?

90 kommuner har besvaret spørgsmålet. Kommunernes svarprocent på de enkelte kategorier fremgår af Tabel 2.9. 36 % har angivet, at kommunen ikke har gennemført eller planlagt at gennemføre grundvandsbeskyttende tiltag eller retningslinjer uden for BNBO eller IO. Det skal bemærkes, at én kommune har markeret *Mindsket risiko for nedslivning af forurenende stoffer fra punktkilder* og en anden *Ændret pumpestrategi og Flytning/sløjfning/etablering af vandforsyningsboringer* på trods af, at de har angivet, at de ikke har gennemført eller planlagt at gennemføre grundvandsbeskyttende tiltag uden for IO og BNBO.

Af Tabel 2.9 fremgår det, at flest kommuner (47 %) vil anvende *Kampagner og information* som grundvandsbeskyttende tiltag uden for IO og BNBO og næst flest *Mindske risiko for nedsivning af forurenende stoffer fra punktkilder evt. ved sløjfning eller renovering af utætte/gamle borer, tv-inspektion, begrænsninger for nedsivningsanlæg og jordvarmeanlæg mm.* (41 %). Færrest kommuner har angivet *Flytning/lukning af vaskepladser* (3 %). Sammenlignes dette med tiltag inden for IO jf. spørgsmål 10 og tiltag inden for BNBO jf. 17, ses det, at det er de samme kategorier, der vægtes hhv. højt og lavt.

Da kommunen godt kan vælge flere af de i nævnte forhold, kan procentsatserne ikke lægges sammen.

Tabel 2.9. Grundvandsbeskyttende tiltag uden for IO og BNBO, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner.

Kategorier	Procent
Kampagner og information	47
Mindske risiko for nedsivning af forurenende stoffer fra punktkilder evt. ved sløjfning eller renovering af utætte/gamle borer, tv-inspektion, begrænsninger for nedsivningsanlæg og jordvarmeanlæg mm.	41
Ingen tiltag eller retningslinjer	36
Overvågning udover det lovpligtige	26
Flytning/sløjfning/etablering af vandforsyningsboringer	26
Ændret pumpestrategi	16
Andre tiltag - uddyb svar	12
Restriktioner iht. udbringning af spildevandsslam	10
Opkøb af jord af hensyn til grundvandsbeskyttelse	8
Flytning/lukning af vaskepladser	3

En række kommuner har angivet bemærkninger til spørgsmål 20. Af bemærkninger kan nævnes, tilsyn med virksomheder, ingen brug af sprøjtemidler på kommunale arealer. Øvrige bemærkninger kan ses i bilag 1.

2.5 Afsluttende spørgsmål

2.5.1 Spørgsmål 21 – Begrundelse for ikke at lave grundvandsbeskyttende tiltag i form af dyrkningsrestriktioner

Hvis kommunen vælger ikke at lave grundvandsbeskyttende tiltag i form af dyrkningsrestriktioner, angiv da hvilke forhold, der er grundelsen herfor.

90 kommuner har besvaret spørgsmålet. Af Tabel 2.10 fremgår det, at de i spørgsmål 21 nævnte forhold, der har betydning for, at kommunen ikke laver grundvandsbeskyttende tiltag i form af dyrkningsrestriktioner bl.a. er, at *Kommunen ikke planlægningsmæssigt har forholdt sig til det endnu* (41 %), *Placering i/nær by/industri* (38 %), og at der ingen landbrugsarealer er (33 %).

At kommunen endnu ikke har forholdt sig til dyrkningsrestriktioner som grundvandsbeskyttende tiltag, kan være et udtryk for, hvor langt kommunerne er med indsatsplanlægningen og kommunernes opgaver med risikovurdering af BNBO. Af spørgeskemaundersøgelsens spørgsmål 7, ses det, at 20 % af kommunerne har angivet, at de endnu ikke har vedtaget indsatsplaner eller indsatsplaner i udkast. 2 % angiver i spørgsmål 7, at der ikke er udpeget IO, og at kommunen derfor ikke udarbejder indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse.

Færrest kommuner (3 %) har angivet, at *Kommunalbestyrelsen ikke har et politisk ønske/der ikke er politisk opbakning* til dyrkningsrestriktioner, som grundvandsbeskyttende tiltag. Da kommunen godt kan vælge flere af de i Tabel 2.10 nævnte forhold, kan procentsatserne ikke lægges sammen.

Tabel 2.10: Begrundelse for ikke at lave grundvandsbeskyttende tiltag i form af dyrkningsrestriktioner.

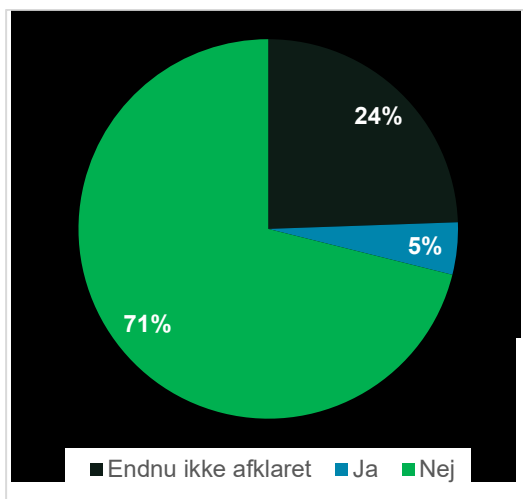
Kategorier	Procent
Kommunen har planlægningsmæssigt ikke forholdt sig til det endnu	41
Placering i/nær by/industri	38
Der er ingen landbrugsarealer	33
Området vurderes ikke sårbart	28
Mindre vandforsyninger	23
God vandkvalitet	23
Mulighed for eller ønske om ny kildeplads	19
Vandkvalitet vurderes så dårlig, at der ikke forventes en forbedring ved grundvandsbeskyttende tiltag	18
Andre forhold - uddyb svar	16
Vandforsyningens bestyrelse har ikke ønske herom	12
Ingen indsatsområder	12
Kommunalbestyrelsen har ikke et politisk ønske/der er ikke politisk opbakning	3

Uddybende bemærkninger for de 14 kommuner (16 %), der har angivet andre forhold, kan ses i bilag 1.

2.5.2 Spørgsmål 22 – Revision af indsatsplaner som følge af ny husdyrregulering

Som følge af ny husdyrregulering pr. 1. august 2017 er det ikke længere muligt at stille vilkår i miljøgodkendelser af husdyrbrug om dyrkningstiltag, der reducerer nitratudvaskningen i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), da de tidligere stillede vilkår i miljøgodkendelser bortfaldt. Har dette foranlediget revision af indsatsplaner vedtaget før 1. august 2017?

90 kommuner har besvaret spørgsmålet. Figur 2.17 viser fordelingen af svarene. 4 % har svaret, at den nye husdyrreguleringen har foranlediget revision af indsatsplaner, mens 71 % har svaret, at det ikke har. 24 % har angivet, at det endnu ikke er afklaret. Hvis spørgsmålet sammenholdes med spørgsmål 7, hvor der er spurgt om status for indsatsplanlægningen, har 19 % af kommunerne, der har svaret nej i spørgsmål 22 angivet, at de endnu ikke har vedtaget indsatsplaner i udkast. 67 % af kommunerne, der har svaret nej i spørgsmål 22, har i spørgsmål 7 vedr. status på indsatsplanlægningen angivet, at de har vedtaget indsatsplaner for alle IO eller for nogle IO i kommunen. De 4 % af kommunerne, der har svaret, at den nye husdyrreguleringen har foranlediget revision af indsatsplaner har alle enten vedtaget indsatsplaner for alle IO eller for nogle IO i kommunen.

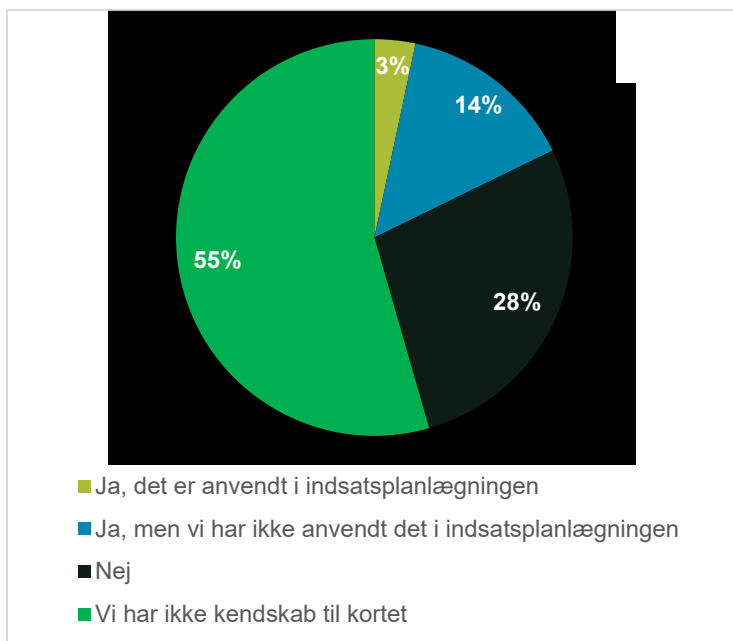
Figur 2.17: Besvarelse af, hvorvidt den nye husdyrregulering har foranlediget revision af indsatsplaner vedtaget før 1. august 2017.

En række kommuner har angivet bemærkninger til spørgsmål 22. Af bemærkninger kan nævnes, at arealet, hvor der udbringes gylle er lille/der er ingen husdyrbrug, kommunen har endnu ikke vedtaget indsatsplaner, eller er ikke gået i gang med revision, der tages højde for den nye husdyrregulering, når kommunen går i gang med indsatsplanlægningen/revisionen, der er et behov for revision på baggrund den nye husdyrregulering, samt at der allerede i de nuværende indsatsplaner tages højde for nitratudvaskning.

2.5.3 Spørgsmål 23 – Vejledende kort om organisk gødning

Som følge af ny husdyrregulering pr. 1. august 2017 udgav Miljøstyrelsen "Vejledende kort om organisk gødning til kommunernes indsatsplanlægning". Kortet findes på MiljøGIS. Finder I kortet anvendeligt?

90 kommuner har besvaret spørgsmål. Figur 2.18 viser fordelingen af svarene. 54 % af de adspurgte kommuner har angivet, at de ikke har kendskab til kortet, 17 % finder kortet anvendeligt mens 28 % ikke finder det anvendeligt.

Figur 2.18: Besvarelse vedr. anvendeligheden af det vejledende kort om organisk gødning.

En række kommuner har angivet bemærkninger til spørgsmål 22. Af bemærkninger kan nævnes, at kortet er ikke detaljeret nok, at det er ikke relevant for kommunen, at ConTerras udvaskningsberegninger er anvendt i stedet, at kortet vil anvendes i sagsbehandlingen, samt at der mangler kendskab til kortet.

2.5.4 Spørgsmål 24 – Generelle bemærkninger

Har kommunen øvrige bemærkninger til Miljøstyrelsen vedr. grundvandsbeskyttelse i Danmark?

Ud af de 90 kommuner, der har gennemført spørgeskemaundersøgelsen har 32 kommuner haft uddybende bemærkninger. Alle bemærkningerne fremgår af bilag 1. Der har bl.a. været bemærkninger til BNBO og risikovurdering som følge af tillægsaftale til pesticidstrategi 2017 – 2021, bemærkninger til specifikke spørgsmål i spørgeskemaundersøgelsen. Disse er grupperet først i bilag 1.

Bilag 1. Bemærkninger

Bemærkningerne i bilaget er anonymiserede, således at de enkelte kommuner ikke kan identificeres.

Generelle bemærkninger

Hvis nogle af svarende synes modstridende kan det skyldes følgende omstændighed. Officielt findes der indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse i kommunen. Disse er udarbejdet på meget gammel grundvandskortlægning, der ikke er tidssvarende. Kommunen har endnu ikke forholdt sig til den nye grundvandskortlægning i forhold til udarbejdelse af indsatsplan for grundvandsbeskyttelse.
Grundvandsbeskyttelsen i Danmark går meget på landbrug og dyrkningsrestriktionen. Vi har andre forhold i byerne, som der ikke bliver taget højde for. I byerne er det forurening med andre stoffer.
Danmark har en ret varieret geologi og simple teoretiske modeller kan ikke altid beskrive forholdene med tilstrækkelig nøjagtighed til at planlægge ud fra.
Især Bornholm falder helt udenfor. Men der er også andre områder
25 meters beskyttelseszone har været en god måde at implementere grundvandsbeskyttelsen på. BNBO ville kunne implementeres på lige vilkår uden, at der skal bruges mange ressourcer på aftaler mellem kommune, vandværk og landmand. Ens afregning for arealrestriktion som er fastsat i bekendtgørelsen.
Vi mangler en bekendtgørelse om beskyttelse af BNBO.
Overvej at indføre bred obligatorisk screening for pesticider i vandværksboringer. Screening kunne eksempelvis være i form af den pakke, som regionerne i 2019 benytter med 233 stoffer.
Der bør indføres forbud mod salg af sprøjtegifte til private.
Gør det nemt at sikre rent, godt og rigeligt drikkevand samt højt beskyttelsesniveau for grundvandet, især når forsyningerne er med på det (det kan være ret tungt administrativt lige nu).
Det meste er beskrevet i bemærkningerne. Vi tænker også andre tiltage end dyrkningsrestriktioner. 2 områder vil kunne bidrage med en øget ressource. Restriktioner inden for vanding. Vi oplever flere henvendelser inden for ønske om vanding, på grund af tørken sidste år, men sikkert også på grund af ændring af afgrøder. Problemet er at mange steder er ressourcen begrænset og vandværkerne kæmper i forvejen med at finde nye boresteder. Tanken er, at der ikke gives nye vandingstilladelser i OSD med mindre landbruget er økologisk, og ansøger samlet set har arealer hvor grundvandsdannelsen inden for disse er af samme størrelse som den vandmængde der søges om.
Et andet tiltag er at få de store husdyrhold ud af vandværkerne og få deres egne boringer. Det vil sprede indvindingen og hvis vandværket har begrænset kapacitet til måske at hjælpe andre vandværker så vil det frigøre en ressource de kan hjælpe andre vandværker som måske har problemer med.
Staten burde have lavet nogle bedre BNBO beregninger. Det med at tiden mellem 2 drikkevandsprøver er problematisk, da de kan fordoble eller halvere størrelsen alt efter om

man lige er på den ene eller anden side af frekvensen 1 gang om året eller 2 gange om året. Det er fordi BNBO er tænkt som et varslingsystem. Men nu bruges den som beskyttelse, og der tages heller ikke højde for, om det er sårbart eller ej. Og så er BNBO ikke stationært, hvorfor erstatningen bør betales om året og ikke som en engangssum. Vi har omkring 10 boringer som vi for år tilbage troede var rimelig gode. Så undersøgte vi for desphenyl og så var de ikke gode længere. Tænk hvis de vandværker have købt landmanden fri for brug af pesticider og med de priser de mener jorden er værd hernede, så vil det være 100.000 kr. pr ha, og ikke de omkring 60.000, som vi har set i en andre kommuner. Og de boringer skal på sigt erstattes af nye boringer.
Godt der bliver sat fokus på grundvandsbeskyttelse, men det er lidt uoverskueligt. Miljøstyrelsen kunne overveje at lave et "rejsehold", der i stil med rejse hold for klimatilpasning, tog rundt til de kommuner, der har få ressourcer og hjælpe med at skabe overblik over hvad der er lovkrav (min. indsats) og hvad der er ekstra indsats.
Kommunen afventer Miljøstyrelsens revision af en kortlægningen. Området er tidligere blevet lovet færdigt ved udgangen af 2018. Kommunen er ikke bekendt med, at Miljøstyrelsen er gået i gang endnu, hvorfor vi ikke kan komme i gang med kommunens indsatsplanlægning.
Vi anbefaler, at Staten forbyder brug af pesticider inden for BNBO og grundvandsdannende oplande.
Kommunerne finder det meget modstridende at den politiske kurs og krav til kommunerne er stram i forhold til beskyttelse af grundvandet. Samtidig har vi et godkendelsessystem, som virker knap så skrap. Her tænker jeg på godkendelse af pesticider uden, at der kan analyseres for stoffet i vand- eller jordprøver. Hvor skal vi henvende os med lignende spørgsmål?
Pengemidler til det kommunale grundvandsarbejde bør ikke tildeles på baggrund af kommunens befolkningstal. Vi eksporterer vand, men på grund af den lille befolkning i kommunen ser vi aldrig nogen penge til det administrative arbejde. Pesticider er et stort og voksende problem. Medicinrester og hormoner, som landet overhældes med via gylle, og infiltreres med via nedslivningsanlæg, ved vi intet eller alt for lidt om.
Vi finder det bekymrende, at Miljøstyrelsen udelukkende koncentrerer sig om boringer til almene vandforsyninger, når det drejer sig om at beskytte grundvands magasinerne. 98% af markvandingsboringerne samt en stor del af enkeltindvinderne i vores kommune indvinder ligeledes fra det primære magasin, oftest i samme magasin som en almen vandforsyning, men disse boringer bliver i bedste fald beskyttet af en 5 m zone. For enkeltindvinderne er der slet ingen lovpligtig kontrol med boringerne længere. Det er mere end svært at overbevise vore vandforsyninger om, at de skal ud og bruge x antal 100.000-1.000.000 af kr. (som de oftest ikke har) på at beskytte deres BNBO, når der 400 m væk står en markvandingsboring der indvinder fra samme magasin, og her er det nok med en 5 m zone. Vandressourcemæssigt er der plads til dem begge og vandværket/kommunen har ikke penge til at købe boringen fri, selv i de tilfælde hvor det vil give mening.
Manglende ressourcer til gennemførelse af aftalerne, nu hvor Danske Vandværker har anbefalet vores vandværker ikke selv at indgå aftalerne
Der er for lidt fokus på de grundvandsdannende oplande i forhold til hvor meget fokus der er på BNBO.

Kommunen savner DUT-midler til arbejdets gennemførelse Pga. små vandværker og nærhed mellem forurener og vandværk er det stærkt ønskeligt, at indsatser erstattes på baggrund af en statslig M3-afgift. Forsinket og mangelfuld grundvandskortlægning skaber flaskehals. Når tilladelser ændres skaber indmelding og fornyet kortlægning en uønsket flaskehals.
Kommunen vurderer, at godkendelsesproceduren for pesticider har været (og måske stadig er) utilstrækkelig. Godkendte midler og deres nedbrydningsprodukter bør ikke kunne træffes i de dybe grundvandsmagasiner. Kan der ikke foretages mere gennemgribende forsøg på forsøgsmarkerne, hvor der også undersøges for nedbrydningsprodukterne igennem flere år, inden stoffet bliver godkendt? Kommunen vurderer ligeledes, at pesticidpakken i drikkevandsbekendtgørelsen fortsat ikke omfatter alle relevante stoffer. Vi vil foreslå, at pesticidpakken udvides til evt. at omfatte de samme stoffer, som er i regionens pesticidpakke. Det vil være hensigtsmæssigt, at vandet undersøges for så mange stoffer som muligt en gang for alle, i stedet for at pakken udvides med 1 nyt stof ca. hvert ½ år. Det er trist for et vandværk lige at have etableret en ny boring, hvorefter det må konstatere, at vandet er forurenet med et nyt stof, som ikke tidligere var med i pesticidpakken. For at en kommune kan påbyde et vandværk at medtage stoffer ud over de anførte i drikkevandsbekendtgørelsen, skal kommunen have begrundet mistanke om, at stofferne har været anvendt i området. Det er et stort efterforskningsarbejde og meget ressourcekrævende. Kommunen er desuden af den opfattelse, at det er af meget stor betydning, at beskytte der, hvor grundvandsdannelsen er størst, nemlig i de grundvandsdannende oplande.
25 meters beskyttelseszonen har været en god måde at implementere grundvandsbeskyttelsen på. BNBO ville kunne implementeres på lige vilkår uden der skal bruges mange ressourcer på aftaler mellem kommune, vandværk og landmand. Ens afregning for arealrestriktion som er fastsat i bekendtgørelsen.
Vi har svaret på spørgsmålene ud fra vores bedste skøn på nuværende tidspunkt, da vi endnu ikke har gennemgået alle vores BNBO og derfor ikke ved, hvor stor en del der skal beskyttes mod hvad. Det er ikke politisk vedtaget i kommunen, at vi skal beskytte alle BNBO - det kommer af lovgivningen. Det havde været mere hensigtsmæssig med mulighed for at skrive bemærkninger ved hvert spørgsmål.
For en mindre kommune kan opgaven med indgåelse af aftaler være en stor opgave, der bliver skubbet til det er absolut nødvendigt. Vandværkerne er små og har derfor forholdsvis store arealer, der skal beskyttes. Mere hjælp/værktøjer fra central sted (MST) vil være ønskeligt.
Jeg savner en forklaring på, at Miljøstyrelsen har brugt over 2 milliarder på at kortlægge vores grundvand, men ikke udtaget en eneste prøve for nogle af de pesticider, som er kommet på listen inden for de sidste to år. EU bad i 2007 Miljøministeriet om at vurdere risikoen for N-N-dimethylsulfamid i drikkevandet, og alligevel blev der ikke udført en eneste analyse for dette stof! Som de fleste spørgeskemaer, er det ikke muligt at svare korrekt på spørgsmålene. Der bedes fx oplyst arealer, som ikke er kendt endnu. Der er simpelthen for mange steder hvor pærer og bananer holdes op mod hinanden, så svaret bliver til æblemos.

Spørgeskemaet kan derfor ikke med forsvarlighed bruges til noget.
MST har tidligere vurderet, at påbudsbestemmelsen MBL § 26a kan anvendes overfor privat, ikke-kommerciel anvendelse af pesticider. I Kommunen er der ca. 15.000 private husstande inden for de sårbare arealer, hvor det er yderst relevant at meddele påbud eller indgå aftale. Påbudsprocessen skal ifølge de nuværende regler følge samme forløb som for erhvervsarealer, og der skal således være individuelle forsøg på frivillige aftaler og forhandling, åstedsforretninger, taksationskommissionsafgørelser, mm. Det er i praksis uldsiggørligt for et stort antal ejendomme og udgifterne er ikke proportionale med resultaterne. Der ønskes en nemmere proces for denne type restriktioner.
Udgifterne til kommunernes opfølgning på indsatsplanlægningen, herunder grundvandsbeskyttelsen som besvaret i jeres spørgeskema, bør finansieres over DUT-midlerne. Det er en kæmpeopgave, som der ikke er afsat ressourcer til i det oprindelige lovarbejde. Desuden bør der afsættes midler til finansiering af løbende opdateringer af indsatsplanlægningen efter 2020, da ny viden om grundvandsressourcen, ændringer i indvindinger og lovgivning gør, at planerne naturligt vil skulle ændres løbende.
Danmark har en ret varieret geologi og simple teoretiske modeller kan ikke altid beskrive forholdene med tilstrækkelig nøjagtighed til at må planlægge ud fra dem.

Generelle bemærkninger - Vedr. BNBO og risikovurdering som følge af tillægsaftale til pesticidstrategi 2017 til 2021

Miljøstyrelsen bør være meget mere klare omkring, hvad der vil ske indenfor BNBO, hvis der ikke er gennemført aftaler ved udgangen af 2022.
Miljøstyrelsen bør også svare på om et evt. forbud mod pesticidanvendelse gælder alle BNBO inkl. de kommuner, der har vurderet at det ikke er nødvendige at beskytte i form af dyrkningsrestriktioner.
Vi er i gang med at udarbejde et GIS-udtræk over arealanvendelse med CVR-nr. osv. for at vurdere hvilke arealer der potentielt kan være erhvervsmæssig anvendelse.
Men vi har brug for at Miljøstyrelsen definere nærmere, hvad der menes med erhvervsmæssig anvendelse og der konkretiseres i en bekendtgørelse og forklares nærmere i BNBO-vejledningen.
Omfatter spørgsmål alle arealer (inden for BNBO), hvor der er tilknyttet et CVR-nr. eller hvor arealet ejes af et CVR-nr.
Manglende ressourcer til den nye pesticidstrategi.
Som kommune stort set uden landbrug ønskes lovgivning der muliggør regulering af/forbud mod pesticidanvendelse på ikke-erhvervsarealer og ikke-dyrkede erhvervsarealer, eksempelvis parcelhushaver og fremstillingsvirksomheders udenoms områder.
Der mangler redskaber til at vurdere, om et areal er sprøjtemiddelfølsomt.
Vi mangler en færdig vejledning og lovgrundlag for grundvandsbeskyttelse i BNBO.

Generelle bemærkninger - Spørgsmål 9 og 13

Det er sandsynligt, at der ikke dyrkes inden for alt BNBO og IO i BNBO. Der er også f.eks. arealer indenfor BNBO, som vandværket/forsyningen selv ejer, hvor der ikke dyrkes og dermed bruges pesticider.
Men der er i indsatsplanerne vedtaget/lagt op til et total stop for brug af pesticider inden for BNBO.

Om der skal gennemføres restriktioner i forhold til nitrat, vurderes blandt andet på baggrund af udvaskningsberegninger fra konkrete arealer. Vi genberegner udvaskningen hvert år. Det kan derfor ændre sig hvor mange ha., der skal laves indsats på.
Det er vigtigt at tage areal beregninger på ikke vedtagne indsatsplaner i sådan et spørgeskema med forbehold. Da planerne ikke er politisk behandlet, er det i vores kommune vanskeligt at sige. Hvor store arealer der skal gennemføres dyrkningsrestriktioner på.

Generelle bemærkninger - Spørgsmål 12

Der er angivet et estimat i %. Det vil sige, at det er ikke beregnet.
Vi har ikke et nøjagtigt tal på andel af arealer i BNBO, hvor der ikke anvendes pesticider, men har angivet et kvalificeret gæt.
vi har ikke beregnet men groft vurderet det.
På hvor stor en andel af kommunens samlede BNBO areal, der anvendes til erhvervsmæssige formål, anvendes der ikke pesticider? Dette enten i form af eksisterende aftaler eller pga. at arealanvendelsen ikke fordrer det.
Dette har kommunen aktuelt ikke overblik over og derfor har jeg sat det til 0, da det ikke var muligt at svare "ved ikke". I kan derfor ikke bruge vores besvarelse i jeres samlede statistik.
I spørgsmålet er det ikke muligt at svare når kommunen ikke har viden. Kommunen har ikke et tal på hvor stor del af BNBO der anvendes erhvervsmæssigt, og vi har ingen information om hvorvidt der anvendes sprøjtemidler på arealerne.
Spørgsmål 12 er ikke umiddelbart muligt at svare på. Det er ikke beskrevet i udkast til BNBO vejledningen, hvordan vi skal lave en opgørelse, eller beskrevet en helt klar definition på hvad er erhvervsmæssig anvendelse af pesticider er. Hvordan forventes det, at kommunerne laver denne opgørelse over erhvervsmæssige arealer? Vi har heller ikke på nuværende kendskab til hvilken om de enkelte erhvervsdrivende anvender pesticider eller ej.

Spørgsmål 2 – Uddybende bemærkninger til generelle kvalitetsproblemer

DMS og klorerede opløsningsmidler og nedbrydning heraf
Chlorerede opløsningsmidler, oliestoffer, PFAS
Der er PESTICIDRESTER i 90 % af kommunens drikkevand - dog ikke over grænseværdien. I 25% af råvandsboringerne er der fundet pesticidrester. Der er primært tale om desphenyl-chloridazon.
Herudover er der geologisk betingede problemer ved et par af kommunens vandværker.
NVOC
Klorid
Chlorerede opløsningsmidler
Klorerede opløsningsmidler og flourid/chlorid
Nikkel
Evt. NVOC - højt niveau
Saltvandspåvirkning
Chlorerede opløsningsmidler
Umiddelbart vurderer kommunen ikke, at der er generelle problemer med miljøfremmede stoffer. I efteråret 2019 gennemfører vandsamarbejdet en screening af vandværksboringer. Der analyseres for 233 pesticider for at have et detaljeret overblik af, om der er aktuelle problemer med pesticider.
Chlorerede opløsningsmidler

Salt
Chlorid ved øget indvinding i kalkmagasiner - høj/t og stigende sulfat indhold i "hårdt-be-lastede indvindingsboringer.
Chlorerede opløsningsmidler + nedbrydningsprodukter, oliekomponenter
Chlorerede opløsningsmidler
Områder med brunt vand
Arsen
Vi har ikke generelt problemer, men enkelte problemer med pesticider.
Natrium og Bor. Ikke generelt.
Arsen
Forhøjet klorid få steder.
Bor
klorid
Nikkel
Der er påvist forskellige stoffer under grænseværdierne hos mere end 1/3 af vandforsy-ningerne. Mange bolignære boringer!
Bor
Chlorerede opløsningsmidler, oliestoffer, PFAS
fluorid, strontium

Spørgsmål 3 – Uddybende bemærkninger til begrænset drikke-vandsressource

Bemærkningerne er fordelt på de kommuner der har svaret hhv. ja og nej.

Ja
Et vandværk har lukket boringer pga. BAM og et har lukket flere boringer pga. MTBE og nedbrydningsprodukter fra klorerede opløsningsmidler.
Grundet forurening og saltvandsindtrængning.
Svaret på dette spørgsmål er forskelligt fra vandværk til vandværk.
I den sydøstligste, og tættest befolkede, del af kommunen.
Vandforsyningen har de seneste år forsøgt at finde mere vand - de er pressede både kvantitativt og kvalitativt.
På grund af chlorerede opløsningsmidler
Vi har en større uafgrænset forurening med DMS.
DMS
Flere boringer med DMS
Vi har flere steder med pesticider over grænseværdien. der er stader hvor det konkret er svært at finde nye boresteder. Samtidig ser vi flere nye ansøgninger om vanding som ved tilladelse vil lægge beslag på en del ressourcer.
Gælder i ca. østligste tredjedel af kommunen, ellers er drikkevandsressourcen ikke be-grænset.
I dele af kommunen.
Størstedelen af vandværkerne indvinder fra en grundvandsforekomst, der i følge vandom-rådeplanen har en ringe tilstand.
Vandressourcen er mange steder påvirket af pesticider, og det er svært at finde nye kilde-pladser, hvor der ikke sker væsentlig påvirkning af natur og miljø ifm. indvinding.
Grænseværdien for chlorothalonil-amidsulfonsyre er overskredet i magasinet under den største/vigtigste kildeplads i kommunen. Der arbejdes med at etablere nye kildepladser i områder, hvor prøvepumpning har indtil nu påvist gode og rigelige grundvandsmængder

Dele af kommunen er presset på den kvalitative del. Der er masser af vand, men vandet er præget af arealanvendelsen. Når grundvandsmagasiner bliver mere terrænnære og lertykkelsen er opsprækket kommer problemerne med nedbrydningsprodukter fra pesticider, fungicider og herbicider
Fund af DMS og DPC særligt har presset ressourcen, idet vandværkerne har begrænsede muligheder for at blande vand fra flere borer, for at holde drikkevandskvaliteten under kvalitetskravene.
Som ø-kommune er der naturlig begrænsning af ressourcen
Udfordringer med salt og pesticider i vandværksboringer
Der er i dele af kommunen en udnyttelsesgrad på op til 80 %. Idet vi er en kystkommune begrænses grundvandsressourcen af risiko for saltvandsindtrængning i grundvandsmagasinerne.
Grundet forurening og saltvandsindtrængning

Nej
Mængden af drikkevand er ikke vurderet. Der er for enkelte vandværker fund af pesticider.
ikke ud fra den aktuelle viden, kommunen har fra de rutinemæssige drikkevandskontroller
Det er et svært spørgsmål. Forsyningsselskaberne følger udviklingen af fund af nye pesticider, også i deres indvindinger i kommunen, der er påvirkede af disse. Derudover er der spor af chlorerede opløsningsmidler i drikkevandsressourcen, og på et vandværk er der avanceret vandbehandling med aktivt kul til rensning for disse.
Kommunen er næsten selvforsynende, men der er udfordringer, som håndteres fint af forsyningsselskaberne
Bæredygtig indvinding såvel kvalitativt og kvantitativt jvf. indvindingstilladelser
med stor vandindvinding er grundvandsressourcen på sin vis presset. Det er svært at finde nye lokaliteter til nye borer. Der er ikke "reserver" så hvis en boring må lukke pga. dårlig vandkvalitet er vandværkerne svært udfordret
I den nordlige del af kommunen er ressourcen sårbar. Da indvinding er reduceret siden 80'erne er ressourcen blevet større. Men det var også helt galt på daværende tidspunkt
I et byområde er ressourcen under pres både kvantitativt og kvalitativt.
Lokalt højt nitrat, men alternative kildepladser kan findes.
I den nordlige del af kommunen er der kvalitetsmæssige begrænsninger.
Enkelte steder kan det være svært at finde nye kildepladser og nogle eksisterende kildepladser er ved at have nået loftet i forhold til mængde af hensyn til påvirkningen på natur og vandløb.
Kan evt. være et kvalitativt begrænsning af grundvandsressourcen i nogle områder
Kvalitativt set løse de kendte problemer pt. ved fortynding
Spørgsmålet kan ikke besvares, fordi præmisserne ikke kendes. Hvad er størst?
Nuværende problemer kan løses ved investeringer i nye kildepladser

Spørgsmål 4 - Bemærkninger til fremtidig begrænsninger med drikkevandsressourcen

Ja
afhængig af analyse resultater /fund af stoffer
Det er muligt, at fremtidens analyser vil vise indhold af pesticider i drikkevandsressourcen som vi ikke pt. er bekendt med. Derudover kan nye stoffer, der anvendes i dag måske vise sig problematiske i fremtiden.
Vi renser og fortynder - tilpasser pumpestrategi
Dette vil være 'Ja' for nogle vandværker og 'nej' for andre.

Der er stor befolkningstilvækst i blandt andet den østlige del af kommunen
Der er mange kilder til chlorerede opløsningsmidler, særligt fra erhvervskvarterene i kommunen. Det betyder, at ændret indvindingsstruktur kan påvirke vandkvaliteten markant. Igen er pesticid-problematikken så ny at vi endnu ikke kender omfanget af udfordringerne.
Der er udfordringer med vandkvaliteten, som håndteres fint af forsyningsselskaberne
Vi er p.t. i gang med at finde nye boresteder til flere vandværker, hvor vandkvaliteten forhåbentlig er god. Der vil dog være vandværker der må lukke (der er allerede lukket flere) på grund af kvalitetsproblemer.
Der kan opstå begrænsninger pga. pesticider i ca. østligste tredjedel af kommunen
Massive problemer med forurening og højtstående grundvand
Der er konkrete planer om at ændre forsyningsstrukturen. Forsyningen planlægger at flytte deres kildepladsen uden for bymæssig beboelse.
Det er nødvendigt at beskytte kildepladser for at sikre drikkevand fremover
Det store antal nye fund af pesticidrester i grundvandet er stærkt bekymrende, vi er gået ram forbi, men måske er det blot et spørgsmål og tid/at vi leder efter det rigtige stof.
Der bliver brug for nye kildepladser til at dække stigende behov hos erhvervslivet.
Vandforsyningsstrukturen skal ændres så mindst 2 nye kildepladser etableres for kommunens største vandforsyning. Evt. skal der også etableres en ny kildeplads for det næststørste vandværk
Før var det BAM som udgjorde den største trussel. Men med de "nye" pesticider (desphenyl, DMS, triazol, Chlorothalonil-amidsulfonsyre) er vandkvaliteten i væsentlig dårligere tilstand end hidtil antaget. Flere af stoffer kendes ikke rensemetoder til, hvilke giver et yderligere pres.
Der vil komme kvalitative begrænsninger på grund af pesticider og alt det andet, der pt. ikke analyseres for, herunder medicin
Derfor arbejdes der allerede nu på nye kildefelter.
Ikke generelt i hele kommunen, men udelukkende på enkelte vandværker.
Grundvandets kvalitet er under pres i kommunens østlige del
Hovedparten af de private vandværker indvinder fra mere terrænære grundvandsmagasin-er med et relativt begrænset og opsprækket dæklag. Det er ikke alle steder i kommunen at der er mulighed for etablere nye kildepladser i dybere magasiner i nærheden de eksisterende vandværker. Da der kun er private vandværker i kommunen og nogle vandværker har et begrænset antal forbrugere er det langt fra alle nuværende vandværker der ville kunne løfte en opgave at hente vand langt fra nærområdet.
Det vides ikke, da vi ikke ved hvilke stoffer der er måske er på vej ned til grundvandet og endnu grundet det gode lerlag ikke er påvist endnu
Se bemærkning til spørgsmål 3
Indvindingsstrukturen skal justeres i fremtiden pga. gammelt grundvand. Der indvindes for det meste meget gammelt grundvand, så nedsivnings af pesticider er endnu ikke et stort problem endnu for vores vandværker. Hvornår pesticider og deres nedbrydningsprodukter når ned til drikkevandsressourcen er uvist.
Vi kan bl.a. se at nitrat og sulfat-indholdet er stigende i flere boringer
Der kan komme kvantitative begrænsninger
Især i forhold til pesticider
I takt med at der konstateres stadig flere miljøfremmede stoffer i drikkevandet og at grænseværdier sænkes forventes ressourcen begrænset
Kan godt være tilfældet, men er ikke fuldt afklaret
Vi renser og fortynder - tilpasser pumpestrategi

Nej
vurderet ud fra de eksisterende drikkevandskontroller
Vi har mulighed for at indvinde mere vand i andre dele af kommunen, men det er dyrt at anlægge nye kildepladser
En "ved ikke" svar-mulighed, ville have passet bedre.
Muligvis i visse områder skal strukturen omlægges
Vi har en ny indvinding i et dybt magasin der kun har været minimalt kortlagt, og afventer derfor nye indvindingsoplande og grundvandsmodel fra miljøstyrelsens Grundvandskortlægning,

Spørgsmål 5 - Bemærkninger til, at kommunens egne prioriterede områder ved høj prioritering.

Vi betragter hele kommunen som sårbar og vil i alle sammenhænge prioritere at beskytte grundvandsressourcen
Hydrogeologiske analyser og vurderinger
For at beskytte grundvandsressourcen i et område hvor regionen har et afværgeforanstaltning kørende, har vi udpeget et større indsatsområde i vores indsatsplan, end Staten har udpeget.
De prioriterede områder ligger inden for indvindingsopland hvis afværgeboringer slukkes.
Egne prioriterede områder er udpeget med baggrund i at der vurderes at være behov for en indsats, enten p.gr. af grundvandsdannelse eller arealanvendelse der kan være belastende.
I forhold til spørgsmålet omkring kommunens egne områder, som ikke er identiske med ovenstående kategorier, er der svaret Høj prioritering. Årsagen til dette er, at ikke alle indvindingsoplande i kommunen er udpeget som OSD.
Vi håber snarest at vores indberetning afspejles på portalerne, da dette er meget vigtigt for at kunne kommunikere troværdigt omkring grundvandsbeskyttelse samt sikre at eksterne aktører har korrekt datagrundlag til rådighed.
Kommunens egne prioriterede områder bygger på indsatsplaner
Der er nitrat- og pesticidproblemer.
Rygraden i kommunes indsats for grundvandsbeskyttelse er 25 års indvindingsoplande til almene vandværksboringer.
Dette er valgt af flere årsager. En væsentlig del af det indvundne grundvand dannes inden for disse områder. 25 år er erfaringsmæssigt nok til at de fleste miljøfremmede stoffer kan nå at nedbrydes ad naturlig vej. 25 års oplandet har en størrelse, der er håndterbar ift. mere krævende indsatser, såsom skovrejsning, kommunalt tilsyn og evt. aftaler om sprøjteforbud.
Kommunen ønsker at egne prioriterede områder friholdes for pesticider. Egne prioriterede områder er typisk indvindingsoplande, der ikke har udpegninger fra staten
De statsligt udpegede indsatsområder danner grundlaget for vores indsatsplan. Da nitrat ikke er hovedproblem i kommunen, har vi valgt at lave en behovsanalyse som supplerer den eksisterende kortlægning. Den supplerende behovsanalyse har fokus på pesticider og andre miljøfremmede stoffer.
Indsatsplanen forventes at dække indsatsområderne i statens grundvandskortlægning og fokusområder fra den udarbejdede behovsanalyse.

Vi har udpeget områder med målrettet grundvandsbeskyttelse. Disse områder er den sårbare del af de grundvandsdannende oplande, hvor målrettet grundvandsbeskyttelse kan betale sig. Dvs. det kan betale sig at lave en helhedsorienteret beskyttelse, og vandværket har en fremtidig i den fremtidige vandforsyningsstruktur i kommunen. Vi har udpeget 50 % OSD og 33 % NFI i kommune. Vi har ikke ressourcer til målrettet beskyttelse af alle disse arealer. Derfor har vi haft en behov for en yderligere prioritering af arealerne.
De almene vandværkers grundvandsdannende oplande prioriteres højt, hvor de er sammenfaldende med indsatsområder.
De prioriterede områder ligger inden for indvindingsopland hvis afværgeboringer slukkes.
Kommunen har udpeget prioriterede områder, der hvor det yngste grundvand dannes inden for det grundvandsdannende opland. Her skal der først laves en indsats over for nitrat når denne når en værdi på 10 mg/l.
Kommunens egne prioriterede områder ligger primært i umiddelbar tilknytning til de statslige udpegninger og er afgrænsninger i forhold til praktisk gennemførsel af beskyttelsestiltag. I et par andre tilfælde er der lavet supplerende sårbarhedsvurderinger af kommunen på grundlag af nye oplysninger.

Spørgsmål 5 - Bemærkninger prioritering af indsatser

Vi vægter og prioriterer generelt grundvandsbeskyttelsen meget højt
Hele kommunen er OSD og en stor procentdel af kommunen er indvindingsopland til vandværker både inden for kommunen og i nabokommuner. Der sker byudvikling og råstofgravning i kommunen og det er nærmest uundgåeligt, at disse arealer ligger inden for et eller flere af følgende: NFI, IO, indvindingsopland, grundvandsdannende opland. Indvindingsoplande vil som udgangspunkt vægtes højere end grundvandsdannende oplande i overensstemmelse med den vægtning de får fra Staten (at de første skal godkendes via en bekendtgørelse og de sidste ikke skal). Der er en relativt lille nitratbelastning i kommunen som helhed, så fokus i indsatsplanen vil nok i højere grad være på generel sårbarhed. For aktiviteter, der kræver en tilladelse har kommunen en mulighed for at sætte skærpende vilkår med det formål at beskytte grundvandet. Men aktiviteter som at 'deponere'/'genanvende' nedknuste 'rene' sorterede byggematerialer efter restproduktbekendtgørelse uden tilladelse fra kommunen kan være problematisk i sårbare områder. Kommunen er bekendt med MST's egne undersøgelsesrapporter, der viser at stikprøver ikke overholder kravet om at materialerne skal være uforurenede og forventer, at der sker en stramning på området. Det virker miljømæssigt ulogisk, at der er så meget styring af jordflytninger, men stort set ingen krav til anvendelse af genbrugsmaterialer. Man kan også stille spørgsmålstejn ved om byudvikling ikke er en grundvandstruende aktivitet, når man ser på al den kemi man som boligejer kan købe i byggemarkeder og benytte i haven, på bygningsflader m.m. Men belastningerne er måske relativt små i forhold til det samlede areal? Kommunen er arealmæssigt set en lille kommune set i forhold til den store grundvandsindvinding der sker fra både lokale og regionale vandindvindere. Derfor er der også en stor sammenhæng mellem de forskellige områder. Kommunen er i gang med at udarbejde en samlet indsatsplan for hele kommunen som skal samle og revurdere grundvandsbeskyttelsen.

Da vores indsatsplan er under udarbejdelse og dermed ikke godkendt endnu, kan jeg ikke med sikkerhed oplyse hvordan ovenstående prioriteres i kommunen. Ovenstående er bedste bud, men kan ændres i forbindelse med udarbejdelse af indsatsplanen
Vi prioriterer brugen af pesticider i indvindingsoplande og vil forbyde brugen af pesticider i BNBO.
Kommunen har indsatser knyttet direkte til BNBO. Derudover har kommunen fokus på at forbedre datagrundlaget inden for alle indvindingsoplande, så der kan angives evt. indsatser i forhold til dyrkningsrestriktioner på nitrat. Indirekte er denne fokus både knyttet til nitratfølsomme indvindingsområder og indsatsområder indenfor indvindingsoplandene.
Nitratfølsomme indvindingsområder svarer til indvindingsopland og indsatsområde.
IO inden for BNBO og grundvandsdannende oplande prioriteres meget højt.
Der findes et meget begrænset areal af OSD i kommune, dette prioriteres ikke.
Vi er i gang med at udpege, hvor i nærheden af de større byer, der er mulighed for fremtidige kildepladser. Arbejdet er ikke tilendebragt og det er derfor ikke besluttet, hvordan vi vurderer planer og projekter i de udpegede områder.
de grundvandsdannende oplande er endnu ikke udpeget
Der er arbejdet med målrettet oplysningskampagne indenfor indsatsområder i NFI i vandværkernes indvindingsoplande
Kommunen har som bykommune ikke problemer med nitrat og pesticider, som generelt ligger under detektionsgrænsen, dog er der konstateret DMS i de 5 indvindingsboringer i koncentrationer under 0,05 µg/l.
Indsatser er derfor målrettet chlorerede opløsningsmidler.
Grundvandsdannende områder beliggende i indsatsområder og egne prioriterede områder prioriteres højt. Der findes meget få sprøjtemiddelfølsomme områder i kommunen. Generelt prioriteres grundvandsbeskyttelse kun højt i indvindingsoplande og ikke i OSD eller områder herudenfor.
Hele kommunen er mere eller mindre OSD. Derudover er der i ny kortlægning også meget store områder som er NFI og IO.
Der er fire kildepladser i Kommunen. For disse, er BNBO til den ene beliggende i OSD, for de to i OD og for den sidste delvist OD / OSD. Derudover har kommunen fået udpeget en del af kommunen til at være nitratfølsomt indvindingsområde. Der findes ikke erhvervs-landbrug i Kommunen, og nitrat udgør ikke en trussel i forhold til vandressourcen der udnyttes til drikkevand. Vi noterer her, at vi ikke har taget stilling til: 1) Nitratfølsomme områder 2) Indsatsplaner på baggrund af nitratfølsomme områder. I forbindelse med en snarlig revision af kommunens indsatsplan for grundvandsbeskyttelse forventes det, at nitratfølsomme områder indarbejdes, da sårbarheden i disse områder i nogen grad vurderes at kunne overføres fra nitrat til pesticider og chlorerede opløsningsmidler.

Kommunes indsatsplan for grundvandsbeskyttelse gælder for hele kommunen.
Generelt vurderes ALT grundvand i kommunen højt. Det er en fuldt udbygget kommune, hvor der ikke er meget plads til yderligere udbygning. Der sker fortætning, mest til boliger og ikke-forurenende erhverv. Der er STOR fokus på regnvandshåndtering (grundejeren får begrænsninger vedr. nedsivning, især ved forurenede arealer eller fra arealer, hvor der saltes. Vi har MANGE jordforureninger, der udgør risiko, men det håndteres fint af forsyningen (ved tilpasning af indvinding mm).
Vi forventer at prioritere BNBO meget højt men der er ikke taget endelig politisk stilling. Nitratfølsomme og sprøjtemiddelfølsomme områder prioriteres "lavt" idet de ikke udgør reelle trusler mod vandindvindingen.
Vi har flere steder hvor grundvandsressourcen er dårlig og der er overskridelser af grænseværdien for pesticider (især desphenyl-chloridazon). Vi har ikke taget stilling til sprøjtefrie BNBO og vil vente med hvad der kommer fra Staten og hvad andre kommuner gør. Generelt er vi ikke så vilde med BNBO da de ikke er statiske og der ikke er taget højde for om de er sårbare og sprøjtefrie zoner vil være bedre andre steder. Naturligvis er området omkring boringen alt andet lige mere sårbart tæt på boringen end langt fra, men BNBO tager jo ikke højde for geologi, grundvandsdannelse og deslige. Desuden mener kommunen at beregningsgrundlaget for BNBO er forkert, hvad vi også har gjort staten opmærksom på ved flere lejligheder. F.eks. det med tiden og analyse frekvensen i formlen. BNBO er jo i princippet et varslingsystem. Det burde i øvrigt være regnet på tiden for boringskontrol og ikke rentvandskontrol, men det ville jo gøre BNBO meget større. Men det har jeg talt med Staten om flere gange.
Hvis det bliver helt endeligt at BNBO generelt skal være sprøjtefrit vil vi naturligvis rette os efter det. Der vil dog være borer der er så dårlige at det ikke giver mening at rådighedsindskrænke de BNBO'er.
Staten skal være opmærksom på at det bliver meget problematisk at rådighedsindskrænke i BNBO med et engangsbeløb, idet ingen borer er statiske. Hvad når et vandværk har betalt for at der ikke anvendes pesticider i et BNBO og der så nogle år efter er pesticider alligevel fra fortidens synder. Så har vandværket købt et areal og boringen skal ikke anvendes mere. Der bør være en fast takst som ved 25 m zonen som udbetales pr. år, så betaler man kun når boringen er i brug. Og så skal der heller ikke bruge så mange ressourcer på at forhandle med landmænd. En kommune som vores har mere end 150 aktive borer, og BNBO kan i princippet strække sig over flere marker og ejere. Det er langt lettere den opgave som Egedal gjorde hvor man har en decideret kildeplads med en stor indvinding med ved man i fremtiden skal bruge i mange år. Og det var jo ikke en særlig nem opgave der gik igennem klagesager og retssag. Mange landkommuner har borer enkeltvis spredt ud over det hele.
BNBO og indvindingsoplande (41 vandværker) prioriteres højest. De grundvandsdannende områder indenfor IOPL anses for ret usikkert bestemt; derfor ses der på hele indvindingsoplandets sårbarhed, især på parametrene udvikling i grundvandets kvalitet (alm grundvandskemi og fund af uønskede stoffer) fysisk og kemisk sårbarhed (magasiner og dækklag) samt arealanvendelse og forureninger. Jo større sårbarhed inden for disse områder jo højere prioritet. De meget arealmæssigt store NFI og IO prioriteres lavere, og indsatsen her vil mest omfatte informationskampagner.
Kommunen prioriterer OD og OSD højt men vi oplever ikke samme interesse fra Regionens side og få eller ingen midler sættes af til oprensning af til kommunens forurenede grunde

Prioritering sammenholdes også med vurderingen af den almene vandforsyning i forhold til vandforsyningsplanen
Med grundvandsbeskyttende tiltag tænkes her på den generelle regulering. I kommunes kommuneplan er anført følgende retningslinjer:
Retningslinjer
3.1.1 I de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) må der ikke etableres/påbegyndes grundvandstruende aktiviteter/handlinger.
3.1.2 Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), følsomme indvindingsområder og indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor OSD skal som hovedregel friholdes for byvækst og ændringer i arealanvendelsen til mere grundvandsbelastende aktiviteter.
3.1.3 Vurdering af sårbarhed i forbindelse med planlægning for byudvikling eller anden ændret anvendelse i OSD, indvindingsområder og indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor OSD, skal ske på grundlag af den statslige grundvandskortlægning, eller hvad der svarer hertil.
Som udgangspunkt tillades ikke udbringning af spildevandsslam i BNBO.
Vi prioritere som udgangspunkt indsatser fra boringer og ud i oplandet sammenholdt med grundvandsdannelse og særlig følsomme områder. Kommunen udpeger egne prioriterede områder, der omfatter flere af ovenstående områder.
De udpegede sprøjtemiddelfølsomme områder prioriteres ikke specielt højt, da de få der er udpeget i kommunen ligger steder som ikke giver mening. Der er ingen sammenhæng med aktuelle fund, som der var da de nitratfølsomme områder blev udpeget.
Indvindingsoplandene har højere prioritet end områder med særlige drikkevandsinteresser ved indsatsplanlægningen.
Særligt IO områder inden for BNBO og indvindingsoplande vægtes højt
Ca. 90% af kommunen er Særlig Drikkevandsinteresse, man kan diskutere om det er muligt at give alle områder høj prioritet. Der er kun ét meget lille område som er nitratfølsomt. Der er ikke udpejet BNBO'er fra staten endnu, kommunen afventer.
BNBO prioriteres højest. Det overordnede risikobillede i kommunen er, at pesticider udgør den største trussel. Derfor mener vi at boringsnære indsatser giver mest mening. OSD og indvindingsoplande udenfor OSD vægtes lavere, men konkret sårbarhedsvurdering ift. NFI/IO vil også indgå i vurdering af nødvendige grundvandsbeskyttende tiltag. Overordnet udgør nitratudvaskning kun et mindre grundvandsproblem i kommunen. Grundvandsbeskyttelse i OSD/IO/NFI/IO forventes primært at tage form af retningslinjer i forhold til kommune- og lokalplanlægning og kommunens tilladelser, snarere end egentlige indsatser i form af rådighedsindskrænkninger. Salt udgør den næststørste udfordring for grundvandskvaliteten i kommunen. Denne problemstilling vurderer vi håndteres bedst gennem hensigtsmæssig indvindingsstrategi på de enkelte vandværker.
Flere af ovenstående punkter ligger i en kategori mellem høj og lav.

Vi prioriterer de grundvandsdannende indvindingsoplande meget højt. Det er her at kortlægningen har beregnet at vandet dannes, som med tiden lander i indvindingsboringerne. Vi vægter også inden for grundvandsdannelsens størrelse. Er der stor grundvandsdannelse, prioriteres indsats her. Ligeledes prioriterer vi BNBO højt, jf. tillægsaftalen til statens pesticidplan. Med det forbehold at det skal give mening at beskytte om boringen, fremfor der hvor grundvandet dannes. Vi finder det problematisk at kortlægningens data er skruet således sammen at grundvandsdannelse til magasinet er et gennemsnit over året. Dermed kan der godt være grundvandsdannelse i perioder af året eller i nogle år, men hvis grundvandsdannelse i gennemsnittet er negativ, vil området udpeges som ingen grundvandsdannelse og dermed bliver det ikke inkluderet i NFI, selvom det kan være nok så geologisk sårbart. Derfor tager vi udgangspunkt i det grundvandsdannende opland til indvindingsboringer og sammenholder med den geologisk sårbarhed.
80% af kommunens areal er arealer med særlige drikkevandsinteresser. Indvindingsoplandene til de almene værker må derfor beskyttes. Da det også udgør store arealer må der prioriteres ud fra nitratfølsomme områder og inden for disse vælges indsatsområder, gerne hvor der er den største grundvandsdannelse og korteste transporttid til indvindingen. Der er ikke taget stilling til BNBO. Der kan blive tale om en differentiering på baggrund af geologi, vandværkets alder og kvalitet m.m.
Beskyttelsen af grundvandet i OSD mm er indskrevet i kommuneplanen og i formålspargraffen i lokalplaner
BNBO i kommunen ligger primært på offentlige arealer udlagt som parker, naturområder, veje og udyrkede folde til heste, samt enkelte private haver. Kommunen forventer derfor ikke at skulle indgå frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse med private lodsejere.
Vi prioriterer indsatser i form af dyrkningsaftaler boringsnært (indenfor indvindingsoplande), BNBO, nitratfølsomme og grundvandsdannende områder.
I OSD overholdes al gældende lovgivning. I indvindingsoplande overholdes al gældende lovgivning. Grundvandsdannende oplande er MEGET forskelligt beregnet i grundvandskortlægningen og derfor kræves særlig stillingtagen. Kommunens egne prioriterede områder er beskrevet i Indsatsplanen.
Kommunen prioriterer: - en intensiv indsats på begrænsede arealer frem for mere spredt indsats over større arealer - indsatsen i forhold til afstand til indvinding Indsatsen mod pesticider i indvindingsmagasinet gennemføres i BNBO og øvrige prioriterede områder, der vurderes på baggrund af sammenfald mellem: · grundvandsdannende opland · stor grundvandsdannelse, og · hvor grundvandet er yngst Indsatser overfor pesticider sker i forskellige trin, hvor BNBO prioriteres først.
BNBO og Indvindingsopland vægter højest.
Grundvandsbeskyttelsen ligger hovedsageligt ved de private vandværker ifølge planen for grundvandsbeskyttelse.

det er dem der skal lave aftaler om ændringer af drift i indvindingsoplandet ifølge indsatsplanen har kommunen ændret kontrolprogrammer, kampagner for sløjfning af brønde og boringer De gange hvor der har skullet laves nogle rekreative områder i kommunalregi har prioriteringen ligget på BNBO grundvandsdannende områder og indsatsområder for nitrat til almene vandværker
Indsatsområder på baggrund af nitratfølsomme indvindingsområder, der er placeret i indvindingsoplande til almene vandforsyninger har høj prioritering
BNBO har 1. prioritet.
De sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder i kommunen er meget få, og er placeret i områder uden almen vandindvinding. Udpegningerne giver for øvrigt ikke meget mening ift. aktuelle fund af pesticider i kommunen. De grundvandsdannende indvindingsområder har ikke været i overensstemmelse med særligt forsyningens vurdering af nedslivningsforholdene. Kommunen har derfor ikke lagt særlig vægt på disse udpegninger.
Kommunen prioriterer indsatsområder i indvindingsoplande, arealerne nærmest boringen prioriteres højest. Forvaltningen i kommunen har i år igangsat en yderligere prioritering af kildepladserne i kommunen, men er ikke så langt med arbejdet endnu. Vi har retningslinjer indenfor indsatsområder, hvor der er vedtaget en indsatsplan hvad end det er OSD eller indvindingsopland.
Det der vægtes højt i kommunen er de grundvandsdannede oplande og områder samt den geologiske dæklagstykkelse.
Grundvandsbeskyttelse prioriteres generelt højt, men der pågår en afklaring af hvilke tiltag der skal ske, herunder ift. BNBO. MHT. OSD skal tiltag ses i lyset af at hele kommunen er OSD.
Nitratfølsom indvind: Ikke relevant i kommunen.
Vi har kun fået udpeget få hektar indsatsområder på baggrund af sprøjtemiddelfølsomme indsatsområder. Det er vanskeligt kun at skulle vælge mellem høj og lav. Alle områder prioriteres forskelligt indbyrdes. Det er kun OD, der prioriteres lavt i forhold til grundvandsbeskyttelse. De andre områder prioriteres med de grundvandsdannende oplande højest og ikke sårbart OSD lavet, men det er ikke, at sammenligne med en lav prioritet.
Vi har vedtagne indsatsplaner for hele kommunen, men har ikke gennemført nogle indsatser endnu. Indsatsplanerne er vedtaget før SFI blev udpeget.
Det bliver meget tilfældige svar, for jeg har intet overblik over hvad I spørger om.
Der er ikke indgået aftaler med lodsejere i kommunen om restriktioner i dyrkningsmetoder. De nuværende indsatsplaner er kun med krav om monitorering. Der skal udarbejdes nye indsatsplaner i kommunen, når NST har revurderet grundvandsredegørelsen for Fyn. Når den forelægges og med de pesticidrester, der er fundet de seneste år, forudses der at blive foretaget indsatser for grundvandsbeskyttelse. Der er meget få steder med Nitrat i vandet.

Der er udarbejdet indsatsplaner for samtlige indsatsområder og der forventes udarbejdet indsatsplaner for de vandværker, der ikke ligger i indsatsområder. BNBO og grundvandsdannende indvindingsoplande til almene vandværker prioriteres højest. Indsatsområder prioriteres som udgangspunkt højt men de enkelte IO'er vurderes konkret iht. grundvandsdannelse og sårbarhed i forhold til at prioritere indsatser. Sammenfaldende BNBO og IO prioriteres højest ligesom størrelsen og den strategiske betydning af de vandværker, der indvinder i området indgår med betydelig vægt i prioritering og valg af indsatser.
Nitratfølsomme indvindingsområder svarer til indvindingsopland og indsatsområde.
Indsatsområder på baggrund af nitratfølsomme/sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder behandles ikke anderledes end øvrige arealer inden for NFI.
Der er ikke ressourcer/økonomi til at beskytte OSD. De kan derfor kun beskyttes via overordnede tiltag.
Ovenstående områder prioriteres forskellige i de enkelte indsatsplaner med baggrund i en konkret vurdering. Derfor har ovenstående været svært at udfylde korrekt.
Sammenhængen med kommunens vandforsyningsplan (vandværkskategorisering og mulighed for beskyttelse), stor beskyttelse tæt ved boringerne, OSD i det omfang det vurderes at kunne indgå i den fremtidige vandforsyning.
Indsatsområder på baggrund af nitratfølsomme indvindingsområder og BNBO prioriteres højest. Inden for disse benyttes påbudsbestemmelserne §§ 24 og 26a i MBL.

Spørgsmål 6 - Bemærkninger til finansiering af dyrkningsrestriktioner

Vi forventer at den vandforsyning, der har gavn af en evt. dyrkningsrestriktion betaler en evt. erstatning til grundejer.
Vi har ingen endnu, men det bliver sandsynligvis på denne måde i forhold til indsatsplanen, som endnu ikke er vedtaget.
Kommunen er ikke nået dertil endnu. Som udgangspunkt ønsker kommunen at det sker gennem frivillige aftaler.
vi er ikke gået i gang endnu
Der er ingen restriktioner p.t.
Der er ikke lavet nogen endnu, men det vil sandsynligvis blive vandforsyningen selv der betaler
Der er på nuværende tidspunkt ikke dyrkningsrestriktioner i kommunen
Enkelte vandværker har indgået aftaler med lodsejere. Kommunen har ikke indgået aftaler. Vi forventer at det vil være den vandforsyning der får gavn af beskyttelsen der betaler.
Vi har ikke noget endnu.
Endnu ingen aftaler, men formentlig af vandkunderne
er ikke nået dertil endnu
Forsyningen har indgået enkelte dyrkningsaftaler i Kommunen
vi har ikke nogen
Ikke besluttet endnu
Vi har endnu ikke lavet dyrkningsrestriktioner i kommunen, men forventer at gøre det i fremtiden.
forekommer endnu ikke. Meget få landbrugsarealer i kommunen
Nogle vandværker ønsker at etablere vandsamarbejde om sløjfning af brønde og boringer. Kommunen vil gerne hjælpe processen på vej, og gerne understøtte etablering af vandsamarbejder med bredere grundvandsbeskyttelsesformål.
Der skal tages stilling til finansieringen

Der er endnu ikke indgået dyrkningsrestriktioner, men svaret afspejler hvad kommunen forventer
Ikke besluttet endnu
Vi forventer at der kommer et vandsamarbejde. Forventer at der betales med en afgift pr. kubikmeter, så de store forsyninger kommer til at betale mest. Men det er ikke etableret endnu
Har ingen, men de vil skulle betales over vandprisen
Der er endnu ikke dyrkningsrestriktioner.
Der er ikke indført nogen endnu, men vi arbejder på at etablere et fælles vandsamarbejde gældende for hele kommunen til at finansiere dyrkningsrestriktioner.
Der er ikke indgået dyrkningsaftaler pt.
Der er ikke indgået aftaler endnu, men der er lagt op til, at det er den vandforsyning, som har gavn af indsatsen, der betaler
Indsatsen er ikke igangsat
Vi er i gang med at opstarte et vand samarbejde, som forhåbentligt kommer til at finansiere indsatser.
Ikke taget stilling til endnu. Afventer lovgivning vedrørende BNBO
Vi har ikke truffet afgørelse om dyrkningsrestriktioner
Der er endnu ikke gennemført dyrkningsrestriktioner i kommunen
Regionen
Det er der ikke taget stilling til
Der forventes overvejende at blive den enkelte forsyning med mindre der bliver tale om skovrejsning
ikke besluttet
Ingen endnu
under planlægning

Spørgsmål 9 - Restriktioner mod anden anvendelse

Kommunen har i princippet nogle gældende indsatsplaner, men kortlægning bag disse er forældet. MST har netop udarbejdet ny grundvandskortlægning af kommunen og vi har ikke pt. nået at kigge på om der skal laves dyrkningsrestriktioner på nogle arealer.
Skovrejsning areal ikke kendt pt
Drænelinger og forurenende anlæg i BNBO
Ikke relevant/der er ikke taget stilling
Derudover er der flere erhvervsområder tinglyst, at der ikke må anvendes pesticider og kommunale arealer bortforpagtes med krav om at der ikke anvendes pesticider
Note til de 20 ha ovenfor: Det forventes at der ikke må anvendes pesticider på kommunalt ejet, bortforpagtet landbrugsjord i IO
Generelt har vi næsten ingen udfordringer med nitrat, så det vil primært være pesticider. Indsatsplanarbejdet er i proces, men vi har ikke et udkast endnu
Planerne er ikke vedtaget endnu
Vi forventer der kommer flere ha om restriktioner på nitrat og pesticider
Der må ikke anvendes pesticider på kommunale grunde.
Vurderingen af arealbehovet vurderes løbende. Derfor kan det nødvendige areal ændres.
Det kommunale forsyningsselskab har indgået et række frivillige aftaler om dyrknings restriktioner inden for IO. Kommunen har ikke detaljeret kendskab til disse aftaler eller arealomfanget.
Bemærkning til tallene angivet i tabellen herover. De 1000 ha dækker alle. Vi har opfattet "dyrkningsrestriktioner" som alle steder, hvor der enten frivilligt eller med påbud er restriktioner mod brug af pesticider. For langt størstedelen af arealerne er der tale om frivillige

aftaler. Som tallene antyder, er der ikke tale om nøjagtige tal. Vi er i færd med at udarbejde et værktøj til bedre og hurtigere arealopgørelse, men er endnu ikke helt i mål.

Spørgsmål 10 - Andre tiltag eller retningslinjer end foreslået

De endelige indsatser er endnu ikke fastlagt så ovenstående er en vurdering af hvad der vil komme i spil i kommunen
Skovrejsning Forbud mod erhvervsområder i kommuneplan
Tilsyn med virksomheder
Ingen jordvarmeboringer
indsatsplan er kun under udarbejdelse
skovrejsning
Landbrugs- og industritilsyn med fokus på grundvand
Overvejer at lave restriktioner på vanding, da der er mange ansøgninger og det vil beslaglægge en del ressourcer
det forslås i resterende indsatsplaner i kommunen (2 stk. planlagt til politisk behandling i efteråret 2019) at give vandværkerne mulighed for dyrkningsaftaler efter ønske og behov
Tilsyn på virksomheder "Du ligger ovenpå vores drikkevand"
Vi har ikke IO i kommunen
Skærpet miljøtilsyn, alternativ saltning osv.
I spørger kun til tiltag i IO. I kommunen er der kun udpeget IO i forhold til nitrat og arealet af IO er lille, da grundvandsmagasinerne i kommunen er beskyttet af tykke lerlag. Der er ikke nitratproblemer i kommunen og kommunen har derfor ikke fundet det relevant at iværksætte tiltag over for kvælstof i IO eller specifikt målrette tiltag IO. Af tiltag generelt i kommunen (uanset om område er IO kan nævnes) Vandværkerne gennemfører kampagner/information generelt hos deres forbrugere. Kommunen tillader som udgangspunkt ikke udbringning af slam i BNBO. En forsyning arbejder som nævnt på at flytte vandindvinding væk fra bymæssig beboelse
Tilsyn med virksomheder som opbevarer og anvender store mængder sprøjtemidler f.eks. maskinstationer, planteskoler mm.
tilsynskampagner på benzinstationer, kampagne for mindske forbrug af vejsalt
Restriktioner inden for BNBO, for sprøjtemidler. Håndtering af pesticidforurening. Overvågning af udvikling i nitratudvaskning fra IO. Retningslinjer: Jordvarme- og ATES anlæg, Planlægning i OSD, BNBO, Sløjfninger, Kvælstof og husdyr, Miljøgodkendelser, Sprøjtemidler på kommunale arealer, spildevandsslam, råstofområder
Der arbejdes naturligvis med oplysning ved kontakt til virksomheder og landbrug samt i almindelig sagsbehandling. Overvejer sammen med forsyningen kampagne
I tilfælde af at der påvises sprøjtemidler eller nitrat i vandværksboringer, skal vandværket foretage sig noget - fx hyppigere analyser, ændret pumpestrategi, sløjfning af boring ny kildeplads, lukke vandværket
Overvågning af evt. truede boringer
restriktioner ift. vintersaltning
Vi vil også dykke ned i V1 og V2 kortlagte arealer og i dialog med regionen, finde ud af hvorledes det skal prioriteres. Vi vil også kigge på historiske kort med tidligere mergelgrave/andre huller, som kan være fyldt med affald/emballage fra pesticider, det kan være at det bliver en indsats at vandværkerne taler med lodsejere indenfor BNBO med en frist og næste frist kunne være indenfor NFI/grundvandsdannende opland. Vi tænker også at indgå dialog med kloakforsyningsselskab, på de strækninger hvor større kloakledninger løber indenfor BNBO - med henblik på at forsyningen prioriterer tilsyn med kloakken på disse strækninger. Vi overvejer om der er områder, hvor det vil give mening at skilte med

sårbart grundvandsområde (a la Sverige). Vi holder individuelle møder med vandværkerne, så vi forhåbentlig kan få lokalkendskab til tidligere tiders håndtering af pesticider (hvor blev sprøjten påfyldt/vasket osv.) kan også være roderi sager.
ikke taget stilling endnu
Inddrage indsatser i daglig administration af MBL
sløjfning af ubenyttet brønde /boringer i området
Vandværk har opkøbt 19 ha (i indsatsplan var skrevet, at der skulle indgås dyrkningsaftaler på arealet)
300 m beskyttelseszoner mht. grundvandstruende aktiviteter
Retningslinjer for jordvarmeboringer, spildevandsafledning mm
vi har retningslinjer på alt fra planlægning af nye boligområder, virksomhedstilsyn og jordvarme
Registrering og tæthedsprøvning af villaolietanke. Skærpet fokus på grundvandsbeskyttelse ved tilsyn, tilladelser og godkendelser til landbrug og industri.
Tilsyn med virksomheder
Når vi planlægger, tager vi hensyn til grundvandet
Ikke besluttet endnu
Sløjfning af gamle brønde
Diverse andre forureningskilder
Retningslinjer for placering af virksomheder, jordvarmeboringer, byudvikling, spildevandsafledning, spildevandsledninger i BNBO

Spørgsmål 13 - Restriktioner mod anden anvendelse

I idefasen
Drænledninger i BNBO
Endnu ikke vurderet og beregnet
Vi er ikke så langt men vil følge de endelige udmeldinger. de boringer der er dårlige vil der ikke blive restriktioner på. I øvrigt er arealerne så små at rent udgiftsmæssigt bliver det ikke den store udgift, men der vil komme meget bøvl med landbruget idet de små arealer vil ødelægge store marker og de vil sikker forlange erstatninger der også. Det bør staten også taget stilling til noget fast inden for hvis der generelt skal være pesticidfrit inden for BNBO
Private haveaftaler
Jeg kender ikke det samlede arealer for vores 124 BNBO'er. Bedste bud er at vi skal lave restriktioner i halvdelen af de 124 BNBO'er
Vi har ikke pt. en fornemmelse af, hvor og derfor hvor store arealer, der vil blive lavet restriktioner på
Vi forventer der kommer flere arealer med i kommende planer
der er gennemført 25 meters beskyttelseszoner uden dyrke, sprøjte og gøde på alle almene vandværksboringer (125 stk.)
vi ved det ikke endnu
Der arbejdes mod at alle kommunale arealer drives giftfrit
Har ikke nøjagtige opgørelser. En del af BNBO er omfattet af restriktioner mod brug af kvælstof. 25 meter zonen er desuden også pålagt restriktioner jf. generel regulering.
Igen vil forsyningsselskaber have kunnet indgå frivillige aftaler
Vi har ikke detaljeret gennemgået alle kommunens BNBO endnu. Det sker i forbindelse med implementering af indsatsplanerne. Vi kan derfor ikke svare på spørgsmålet

Spørgsmål 16 - Bemærkninger til valg af andre dyrkningsrestriktioner end foreslået

Der må ikke anvendes pesticider på kommunens egne arealer. Dette gælder også for landbrugsarealer, der er forpagtet ud. Nogle af disse arealer ligger indenfor BNBO.
Kampagne og frivillige aftaler med borgere
Frivillig aftale under ekspropriationslignende vilkår
Ikke relevant
Der findes ingen erhvervsmæssig dyrkning i kommunen. Indsatsplanen gælder for hele kommunen og er udarbejdet efter § 13a, der den også gælder områder der ikke er udpegede som IO. Indenfor BNBO er eneste virksomhed en planteskole, som vi påtænker dialog med i næste planperiode.
Vil på sigt bliver forsøgt indgået ved frivillige aftaler
vi er ikke dertil endnu
Der dyrkes ikke i vores BNBO
Kommunen har ikke gennemført dyrkningsrestriktioner. Forsyning har gennemført enkelte dyrkningsrestriktioner.
Statslige skovrejsningsprojekter
Vi er endnu ikke nået dertil, men forventer at det bliver aktuelt.
Ved bortforpagtning af kommunal jord til landbrugsdrift står det i kontrakten, at der ikke må anvendes sprøjtemidler
gennem frivillige aftaler
der er ikke indgået aftaler endnu, svaret afspejler hvad vi forventer
§26a hvis der ikke kan opnås frivillig aftale
Kommunen ejer arealerne udenom og der er en tiltag der hedder at der ikke må anvendes pesticider på kommunens arealer
Gennemført som led i skovrejsning, hvor BNBO er naturligt omfattet
kvælstofrestriktioner er tilfældigvis inden for BNBO, hvor § 26 a er brugt.
Dette er endnu ikke planlagt
Enkelte vandværker har gennem uformelle aftaler med lodsejere gennemført pesticidfri dyrkning
Enten § 24 eller §26a
Vandværks opkøb, kommunale arealer

Spørgsmål 17 - Bemærkninger til andre tiltag end foreslået

skovrejsning
ovenstående vil blive vurderet i forhold til den kommende indsatsplan
I idefasen
Vi har planlagt tiltag i vores indsatsplan som ikke er gennemført endnu
Tilsyn med virksomheder
Fjernelse af forureningstruende anlæg
Der er ikke taget stilling til det endnu
Vi afventer statens endelig udmelding, dvs. bekendtgørelse og vejledning
planlægning af restriktioner mod sprøjtning i relevante BNBO er under udarbejdelse jf. til-lægget til pesticidstrategien
Spørgsmål ikke forstået.
Ikke planlagt endnu
tilsyn benzinstationer, mindskning af vejsalt
I tilfælde af at der påvises nitrat eller sprøjtemidler skal vandværket foretage sig noget - fx øget analysehyppighed, ændret pumpestrategi, boringsinspektion, ny kildeplads eller lign. restriktioner ift. vintersaltning

Måske restriktioner i forhold til udbringningen af spildevandsslam et eller to steder
Enkelte vandværker har på eget initiativ gennemført kampagner og information samt opkøb af jord.
Evt. forbud mod tekniske anlæg
det er der ikke taget stilling til endnu
Sikring mod forurening fra olietank
Der er ikke taget stilling til det endnu. Afventer lovgivning
Tilsyn med virksomheder
Som hovedregel ikke planlægges for boliger, erhverv og anlæg inden for BNBO
Ikke besluttet endnu
I alle BNBO er der gennemført en kortlægning af kendte forureningskilder og lavet vurdering i forhold til forurening af grundvandet. Det er virksomheder, spildevandsafledning- og ledninger, kendte punktkilder, vej anlæg, landbrugsarealer, mm

Spørgsmål 19 - Restriktioner mod anden anvendelse

Restriktion i forhold til erhverv
Ingen arealer udenfor
vi er ikke nået dertil endnu. Men igen forestiller vi os at der kommer områder indenfor det grundvandsdannende opland til indvindingsboringer, som ikke er udpeget som IO pga. at der er beregnet ingen grundvandsdannelse

Spørgsmål 20 - Bemærkninger til andre tiltag end foreslået

se tidligere svar
Kommuneplan
Tilsyn med virksomheder
ikke brug af sprøjtemidler på kommunale arealer.
Kommunen har ikke taget stilling
Tilsyn med virksomheders oplag.
For en god ordens skyld, skal det bemærkes at det er vandværkerne som har gennemført de grundvandsbeskyttende tiltag.
ikke besluttet
Risikovurdering
Risiko for kloridindtrængning. Regulering via indvindingstilladelsernes størrelse og suppleret med overvågning
Tilsyn med virksomheder

Spørgsmål 21 - Andre begrundelser end foreslået

Vi er en bykommune - vi har tiltag mod borgernes brug af pesticider
Begrænset andel af landbrugsareal
Vandforsyninger forventes flyttet pga. andre planforhold (veje og anlæg), kildeplads skal renoveres og boringer flyttes, flere små vandforsyninger arbejder på at lægge sig sammen, nogle små vandforsyninger forventes ikke at eksistere på længere sigt, og de kan nemt lægges ind under en større forsyning.
Både små og store vandværker kan få grundvandsbeskyttelse. Det afhænger af det enkelte vandværks rolle i vandforsyningsstrukturen, omkostningen ved en indsats og den vurderede effekt af en indsats. Vi laver proportionalitetsafvejning ved alle indsatser.
Evt. dyrkningsrestriktioner afventer risikovurdering af BNBO. Derudover er planen at samle indsatsplaner fra hhv. 2006, 2009 og 2018 til én stor kommunal indsatsplan, hvor grundlag, retningslinjer og evt. restriktioner gøres tidssvarende. Desuden afventes det

fulde overblik over forekomsten af pesticidrester på baggrund af de nye regler om boringsskontrol hos vandværkerne - forekomsten af pesticider kan jo være ret afgørende for et vandværks fortsatte eksistens!
Spørgsmål omvendt,- vi vil gerne, men mangler tid og ressourcer.
vanforsyningen har selv indgået aftaler i områder ved ny kildeplads
Der sker i første omgang kun overvågning
Placeringen af IO i forhold til vandværkets kildeplads - ved for stor afstand kombineret med usikkert fastlagt indvindingsopland, kan være begrundelse for ikke at lave dyrkningsrestriktioner.
Nye borer af god kvalitet
vælger at lave dyrkningsrestriktioner.
Der er begrænset andel af landbrugsarealer
Planer om lukning eller ny kildeplads inden for 5 år.

Spørgsmål 22 - Bemærkninger til om husdyrreguleringen har betydet revision af indsatsplanen

Det er en relativt lille del af kommunens areal, hvor der udbringes gylle. Umiddelbart synes nitrat ikke at være det store problem for grundvandskvaliteten. Men analyseresultater af vandkvaliteten skal selvfølgelig indgå vurderingerne i forbindelse med udarbejdelse af indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. Udbringning af spildevandsslam bør der ligeledes kigger på.
Der er ikke vedtaget nogle indsatsplaner før 1. august 2017
Overvejes
Kommunen har ikke nogen vedtagne indsatsplaner før 1. august 2017
Vi har en række indsatsplaner udarbejdet af amterne og de vil blive taget op til revision inden for 2-3 år.
Men det er planen, at de skal revideres samlet i løbet af et par år
Vi afventer ny kortlægning før vi laver nye indsatsplaner
Første generation indsatsplaner er ikke vedtaget
Vi har ingen husdyrbrug
Indsatsplan endnu ikke behandlet
planlagt ændringer
Ikke relevant i kommunen
Endnu ikke revideret
vi har gamle indsatsplaner fra 2001-2005. i 2018 fik vi genberegnet hele kommunen og den nye kortlægning skal nu ligge til grund for den kommende indsatsplan for hele kommunen. Her skal de manglende vilkår i miljøgodkendelsen tænkes ind.
Indsatsplanen er under revision og generel opdatering
Vi har svaret nej, fordi der ikke var nogen indsatsplaner at revidere. Vi brugte muligheden for at stille vilkår i miljøgodkendelser af husdyrbrug om dyrkningstiltag, der reducerer nitratudvaskningen i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis det var muligt.
Vurderes stort behov
Vi forventer at næste revision skal ændres af denne årsag - vi afventer p.t. genaflevering af GKO på Fyn
Har ingen indsatsplaner der er vedtaget før 1/8-2017
Det er en klar favorisering af landbrugets nitratforurening, som ikke skal betales af forurenere men af forbrugeren.
Ingen vedtagne indsatsplaner
Der vil ske en tilretning ved næste ordinære revision. En følge af den ny husdyrregulering er, at vi foretager en overvågning af den potentielle nitratudvaskning fra rodzinen i IO vha.

CTzoom. Hvis beregningerne viser en øget udvaskning i IO, skal der tages stilling til krav om dyrkningsaftaler mht. nitrat.
Vi følger udviklingen i landbrugets anvendelse af gødning
I indsatsplanerne er fastsat en målsætning om max udvaskning af nitrat på 50 mg/l. Hvis dette overskrides i NFI, anvendes påbudsbestemmelsen § 26a til at begrænse udvaskningen. En øget udvaskning generelt medfører således øget krav om påbud, hvilket ligger inden for handlemulighederne i de vedtagne indsatsplaner.

Spørgsmål 23 - Bemærkninger til om nitratkortet findes relevant

Jeg læser kortet således, at det viser den margin der er op til grænseværdien for, hvor meget kvælstof, der må påføres på et givent areal.
Vi har ikke kendskab til kortet. Dog har vi lige set lidt på det nu. Bl.a. er en opløsning på 1x1 km ikke videre anvendelig i praksis – og slet ikke med de typisk mindre indvindingsoplande der er i kommunen.
Vi har ingen husdyrbrug i kommunen der kræver husdyrgodkendelse
Vi bruger i stedet udvaskningsberegninger (ConTerras), der tager udgangspunkt i bl.a. afgrøder, gødningsregnskaber, nedbør. Det er vigtigt at have sædskifter med i vurderingen af udvaskning og ikke kun hvor der anvendes organisk gødning.
Det er ikke detaljeret nok
Vil indgå i sagsbehandlingen, når den tid kommer
ikke relevant i kommunen
kortet er for generelt. henviser til mødet i Aalborg.
Vi mangler kendskab til hvad kortet specifikt betyder og hvordan det skal anvendes i indsatsplan øjemed.
tak for oplysningen, det tager vi med i det videre arbejde
Har brugt Conterra udvaskningskort
Indsatsplanen var færdig før 1. aug. 2017.
Ønsker at anvende aktuelle Conterra data på markniveau
Det er ikke særlig relevant i fynsk geologisk sammenhæng, idet nitrat er et langt mindre problem end pesticider
I forbindelse med udarbejdelse af indsatsplanen tager vi stilling til det.
Men kortet er meget overordnet
Vi hører gerne om anvendelsesmulighederne af kortet, da vi endnu ikke har set dem.

Bilag 2. Opsamling på rundspørge ved kommuner vedr. nitratproblemer

Nedenstående opsamling er baseret på samtaler med 17 af kommuner, der havde angivet, at der var generelle nitratproblemer i kommunen (spørgsmål 2).

Der var fokus på dyrkningsrestriktioner under samtalerne med kommunerne om udfordringer ved grundvandsbeskyttelsen over for nitrat. Af de 17 kommuner har 4 gennemført dyrkningsrestriktioner i de udpegede indsatsområder (IO), 5 kommuner har planlagt dyrkningsrestriktioner i IO i indsatsplaner, 7 kommuner har ikke taget stilling endnu og 1 kommune forventer ikke at gennemføre dyrkningsrestriktioner i IO i regi af indsatsplanlægningen. Kommunernes svar afspejler således kun i få tilfælde praktiske erfaringer og i højere grad kommunernes forventninger, da kun få af de adspurgte har gennemført dyrkningsrestriktioner.

Samtalerne har taget udgangspunkt i udfordringer med nitrat, men det har vist sig, at mange af udfordringerne relaterer sig til grundvandsbeskyttelse generelt.

Nedenfor er angivet de udfordringer og bemærkninger, som kommunerne har påpeget. Bemærkningerne er inddelt efter juridiske, økonomiske, praktiske og ressourcemæssige udfordringer.

Juridiske udfordringer

- Flere kommuner nævner, at det lovgivningsmæssigt er uproblematisk at gennemføre dyrkningsrestriktioner over for nitrat. En kommune bemærker desuden, at § 26 a i miljøbeskyttelsesloven er en meget stærk paragraf. Miljøstyrelsen opfatter med kommunernes bemærkning til om at § 26 a i miljøbeskyttelsesloven "er en stærk paragraf" som, at paragraffen er anvendelig i praksis, og at en anvendelse af paragraffen til påbud om rådighedsindskrænkninger over for lodsejer vil holde i en evt. klagesag.
- Flere kommuner påpeger, at de mangler afgørelser fra klagenævnet/domstolene, som sætter mere klare rammer for gennemførelsen af dyrkningsrestriktioner.
- Der er juridiske spidsfindigheder, som kan være svære at finde rundt i.
- Det er juridisk svært at gennemføre grundvandsbeskyttende tiltag ud over påbud af dyrkningsrestriktioner. Dette fx opkøb af jord, jordfordeling, skovrejsning og frivillige aftaler generelt.
- Der ønskes statslig generel beskyttelse. Bl.a. som det tidligere var tilfældet med miljøgodkendelserne af husdyrbrug, hvor der blev stillet vilkår for nitratudvaskning i NFI.
- Der ønskes påbudt vandsamarbejde fra statens side.

Økonomiske udfordringer

- De fleste af kommunerne nævner, at det er svært at lave grundvandsbeskyttelse ved de små vandforsyninger, da de har få forbrugere at sprede udgifterne ud på. Flere kommuner nævner, at det ville være nemmere at beskytte disse, hvis der var et etableret vandsamarbejde. Udfordringerne kan være, at vandforsyningerne ikke ønsker at indgå i et vandsamarbejde, og der ikke er politisk vilje til at påbyde et vandsamarbejde.

- En af de adspurgte kommuner har et etableret vandsamarbejde og ser ikke samme udfordring ift. de mindre vandforsyninger. Til gengæld påpeger denne kommune, at det er svært at finde midler til at lave beskyttelse uden for indvindingsoplande, hvor kommunerne selv skal betale omkostningerne.
- Flere kommuner nævner, at der mangler ressourcer til revidering af indsatsplanerne.
- Der er ikke råd til at hyre konsulenter til dybdegående undersøgelser, hvilket betyder, at kommunen ikke står særlig stærkt i deres begrundelse for grundvandsbeskyttende tiltag.
- Den økonomiske kompensation, som kommunerne får via DUT rækker ikke, når der er tale om en geografisk stor kommune med mange små vandforsyninger.
- Kommunerne modtager kun støtte til sagsbehandling i forbindelse med indsatsplanlægningen, men der er ingen støtte til rent faktisk at gennemføre indsatserne. Det kræver mange ressourcer (arbejdstimer eller indkøb af konsulentbistand) at gennemføre dyrkningsrestriktioner. Indsatserne i indsatsplanerne er ikke gennemført, og det vil derfor være relevant at sætte midler af til dette, for at indsatsplanerne kan få effekt.
- Det er meget dyrt, hvis der skal beskyttes de rette steder arealmæssigt.

Praktiske udfordringer

- Størstedelen af de adspurgte kommuner nævner, at grundvandsbeskyttelse ikke er højt prioriteret på den politiske dagsorden i kommunen.
- Flere kommuner nævner, at de mindre vandforsyninger ikke har det fornødne overblik over de juridiske og praktiske forhold i forbindelse med at gennemføre grundvandsbeskyttelse. Mange af de mindre vandforsyninger drives ofte af frivillige kræfter, det er derfor en stor opgave.
- Flere kommuner bliver udfordret af landbrugsforeningerne, der stiller spørgsmålstejn ved, om kommunens udvaskningsberegninger, som de ligger til grund for dyrkningsrestriktioner, er korrekte. Landbrugsforeningerne argumenterer bl.a. med, at deres udnyttelsesgrad er større end der er taget højde for i kommunens beregninger.
- Grundvandskortlægningens udpegninger er dynamiske. Flere kommuner nævner, at dette giver forvaltningen en svær formidlingsopgave, da det svækker troværdigheden over for det politiske system, vandforsyninger og borgere, når der sker ændringer i udpegninger.
- Det er problematisk, at det tager lang tid fra kommunerne indmelder kortlægningsbehov til der er en endelig udpegnings.
- Ved de små vandforsyninger skal vandforsyningerne ofte ud at lave aftaler med sig selv, naboer og venner.
- Det er ikke defineret, hvilket vidensgrundlag kommunerne skal lægges til grund for gennemførelsen af indsatser. Nogle kommuner nævner, at der er derfor stor forskel på grundlaget for grundvandsbeskyttelse i én kommune i forhold til en anden kommune.
- Det er svært at gennemføre frivillige aftaler. Dette kan skyldes, at lodsejer og/eller vandforsyninger ikke er villige til det. En kommune nævner, at Danva fraråder vandforsyningerne at lave frivillige aftaler og udelukkende at lave påbud.
- At det kræver en detailkortlægning af hvilke lodsejere, der skal laves aftaler med for at opnå en ønsket gennemsnitlig udvaskning inden for et givent areal.
- Det er svært at overbevise politikere og vandforsyninger om, at det er nødvendigt at beskytte, hvis der ikke er kvalitetsproblemer på nuværende tidspunkt.
- Gennemførelse af dyrkningsrestriktioner er et langt forløb.
- Der mangler vejledninger og tekniske forskrifter til anvendelse for revision af indsatsplaner.
- Uenighed vedr. fastsættelse af kompensationen ved dyrkningsrestriktioner. Det er en udfordring at gennemføre aftaler med landmænd, som har købt jorden dyrt, men ikke erstattes på samme niveau. Dette fordrer ikke villighed til samarbejde fra landbrugets side.

Ressourcemæssige udfordringer

- Flere kommunerne nævner, at der er mange opgaver på grundvandsområdet i kommunerne i forhold til ressourcerne. Flere påpeger bl.a. at gennemførelse af dyrkningsrestriktioner er en tung opgave, som det er svært for grundvandsmedarbejderne at finde tid til, og som de heller ikke altid har kompetencer til. En kommune nævner, at jordfordeling ligeledes er en stor opgave for kommunen.
- En kommune nævner, at de godt kunne tænke sig færdige skabeloner, som kan anvendes til at lave aftaler, da alle kommunerne ellers selv skal lave aftaletekster fra bunden. Miljøstyrelsen bemærker, at sådanne skabeloner er en del af "Paradigme for frivillige aftaler" udarbejdet af KL i forbindelse med kommunernes opgave med beskyttelse i BNBO jf. til-lægsaftale til pesticidstrategi 2017-2021.

Bilag 3.

Spørgeskemaundersøgelse

Miljø- og Fødevareministeriet beder om jeres hjælp til at gøre status på den kommunale indsats for den målrettede grundvandsbeskyttelse i Danmark.

Miljø- og Fødevareministeriet har til formålet udarbejdet dette spørgeskema, som bedes udfyldt senest **10.07.2019**.

Kontakt gerne Katrine Foss-Pedersen (41 27 14 60, kafos@mst.dk) eller Helga Ejsskjær (72 54 47 81, helej@mst.dk) for spørgsmål til spørgeskemaet. Udfyldelsen kan afbrydes undervejs og genoptages senere.

I opfordres til at udfylde spørgeskemaet bedst muligt, da det vil give den mest præcise status og dermed det bedst mulige grundlag for det videre arbejde med grundvandsbeskyttelsen i Danmark. I opfordres endvidere til at udfylde kontaktoplysninger, så vi kan kontakte jer for eventuel afklaring og uddybning.

Resultater fra undersøgelsen vil indgå i en statusopgørelse for grundvandsbeskyttelsen på nationalt plan. Opgørelsen offentliggøres i en form, hvor de enkelte kommuner ikke kan identificeres.

På forhånd tak for hjælpen!

1. Angiv kommune

2. Vurderer kommunen, at der er generelle kvalitetsproblemer med konkrete stoffer i grundvandet i kommunen, og i givet fald hvilke?

- (1) ☐ Nitrat
- (2) ☐ Pesticider
- (3) ☐ Andet - Uddyb svar _____
- (4) ☐ Nej

3. Vurderer kommunen, at der på nuværende tidspunkt generelt er en begrænset drikkevandsressource kvalitativt og/eller kvantitativt i væsentlige dele af kommunen?

- (1) ☐ Nej
- (2) ☐ Ja

Evt. bemærkninger:

4. Forventer kommunen, at der i fremtiden vil være kvalitative og/eller kvantitative begrænsninger med hensyn til drikkevandsressourcen i kommunen, såfremt der ikke implementeres yderligere grundvandsbeskyttende tiltag og/eller indvindingsstrukturen ændres?

(1) ☐ Nej

(2) ☐ Ja

Evt. bemærkninger:

5. Vælg hvorvidt nedenstående områder prioriteres hhv. højt eller lavt ved planlægning af grundvandsbeskyttende tiltag i jeres kommune.

	Høj prioritering	Lav prioritering	Der er ikke taget stilling	Forekommer ikke i kommunen
Områder med særlige drikkevandsinteresser	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Indvindingsoplande til almene vandforsyninger	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Nitratfølsomme indvindingsområder	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Indsatsområder på baggrund af nitratfølsomme indvindingsområder	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Indsatsområder på baggrund af sprøjtemiddelfølsomme indsatsområder	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Boringsnære beskyttelsesområder	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐

	Høj prioritering	Lav prioritering	Der er ikke taget stilling	Forekommer ikke i kommunen
Grundvandsdannende indvindingsoplande til almene vandforsyninger	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Kommunens egne prioriterede områder, som ikke er identiske med ovenstående kategorier	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐

Ved høj prioritering af kommunens egne prioriterede områder beskriv da, hvad der ligger til grund herfor:

Evt. bemærkninger til prioritering af indsatser inden for de forskellige afgrænsninger. Udspecificer fx om kombinationer af afgrænsninger vægtes højere:

6. Hvordan finansieres dyrkningsrestriktioner primært i jeres kommune?

- (1) ☐ Via vandsamarbejder
- (2) ☐ Den vandforsyning, som har gavn af indsatsen, betaler
- (3) ☐ Kommunen betaler
- (4) ☐ Ej relevant
- (5) ☐ Andet - uddyb svar _____

Målrettede tiltag i indsatsområder (IO), som bliver reguleret i indsatsplaner

7. Hvad er status på indsatsplanlægning generelt i jeres kommune?

- (1) ☐ Der er vedtaget indsatsplaner for alle indsatsområder i kommunen
- (2) ☐ Der er vedtaget indsatsplaner for indsatsområder i dele af kommunen
- (3) ☐ Der er vedtaget indsatsplaner i udkast, der enten har været i høring, er i høring eller snart vil blive sendt i høring, men ingen vedtagne indsatsplaner endnu
- (4) ☐ Indsatsplanlægningen er endnu ikke så langt som ovenstående kategorier
- (5) ☐ Der er ikke udpeget indsatsområder i kommunen, og kommunen udarbejder derfor ikke indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse
- (6) ☐ Der er ikke udpeget indsatsområder i kommunen, men kommunen har vurderet et behov for grundvandsbeskyttelse, og har derfor vedtaget eller vil vedtage indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse efter vandforsyningslovens § 13 a

8. Er der gennemført eller planlagt at gennemføre dyrkningsrestriktioner som grundvandsbeskyttende tiltag i IO som følge af indsatsplanlægningen?

- (1) ☐ Ja, der er gennemført dyrkningsrestriktioner i IO
- (2) ☐ Ja, aftaler er i proces/der er givet påbud, men ingen gennemført
- (3) ☐ Ja, der er planlagt dyrkningsrestriktioner i IO i en eller flere vedtagne indsatsplaner, men ingen gennemført
- (4) ☐ Ja, der er planlagt dyrkningsrestriktioner i udkast til indsatsplaner, men ingen gennemført
- (5) ☐ Nej, der forventes ikke gennemført dyrkningsrestriktioner i IO i regi af indsatsplanlægningen
- (6) ☐ Kommune har ikke taget stilling til dette spørgsmål endnu

9. Hvor stort et areal er der gennemført eller planlagt at gennemføre dyrkningsrestriktioner på i IO, som grundvandsbeskyttende tiltag som følge af indsatsplanlægningen? Svar ønskes angivet i hektar. Ved ingen planlagte eller gennemførte dyrkningsrestriktioner angiv da 0.

	Restriktioner mod brug af kvælstof	Restriktioner mod brug af pesticider
--	---------------------------------------	---

Hvor stort et areal inden for IO er der gennemført dyrkningsrestriktioner på?

_____	_____
-------	-------

Hvor stort et areal inden for IO er der endnu ikke gennemført dyrkningsrestriktioner på, hvor kommunen har fastlagt det i en vedtaget indsatsplan?

_____	_____
-------	-------

Hvor stort et areal inden for IO planlægger kommunen at lave dyrkningsrestriktioner på, men hvor det ikke er politisk vedtaget i en indsatsplan eller gennemført?

_____	_____
-------	-------

Restriktioner mod anden anvendelse? Angiv da hvilke restriktioner og på hvor store arealer (angiv hektar):

10. Hvilke tiltag eller retningslinjer er der gennemført eller påtænkt at gennemføre inden for IO i indsatsplanerne for at sikre grundvandsbeskyttende tiltag i kommunen, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner?

- (1) ☐ Kampagner og information
- (2) ☐ Ændret pumpestrategi
- (3) ☐ Flytning/sløjfning/etablering af vandforsyningsboringer
- (4) ☐ Overvågning udover det lovpligtige
- (5) ☐ Mindske risiko for nedsivning af forurenende stoffer fra punktkilder evt. ved sløjfning eller renovering af utætte/gamle boringer, tv-inspektion, begrænsninger for nedsivningsanlæg og jordvarmeanlæg mm.
- (6) ☐ Restriktioner ift. udbringning af spildevandsslam
- (7) ☐ Opkøb af jord af hensyn til grundvandsbeskyttelse
- (8) ☐ Flytning/lukning af vaskepladser

- (9) ☐ Andre tiltag - uddyb svar _____
- (10) ☐ Ingen tiltag eller retningslinjer

11. Omfatter hele eller dele af de vedtagne/planlagte indsatsplaner områder uden for de statslige indsatsområder (IO)?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej
- (3) ☐ Der er ikke vedtaget/planlagt indsatsplaner

Målrettede tiltag inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

12. På hvor stor en andel af kommunens samlede BNBO areal, der anvendes til erhvervsmæssige formål, anvendes der ikke pesticider? Dette enten i form af eksisterende aftaler eller pga. at arealanvendelsen ikke fordrer det.

Svar angives i procent:

13. Hvor stort et areal har kommunen gennemført eller planlagt at gennemføre dyrkningsrestriktioner på som grundvandsbeskyttende tiltag inden for BNBO? Svar ønskes angivet i hektar. Ved ingen planlagte eller gennemførte dyrkningsrestriktioner angiv da 0.

Restriktioner mod brug af kvælstof	Restriktioner mod brug af pesticider
---------------------------------------	---

Hvor stort et areal inden for
BNBO er der gennemført
dyrkningsrestriktioner på?

_____	_____
-------	-------

Hvor stort et areal inden for
BNBO er der endnu ikke gen-
nemført dyrkningsrestriktioner
på, men hvor det er politisk
vedtaget (fx i en indsats-
plan)?

_____	_____
-------	-------

Hvor stort et areal inden for
BNBO planlægger kommu-
nen at lave dyrkningsrestrikti-
oner på, men hvor det ikke er

_____	_____
-------	-------

Restriktioner mod brug af kvælstof Restriktioner mod brug af pesticider

politisk vedtaget eller gennemført?

Restriktioner mod anden anvendelse? Angiv da hvilke restriktioner og på hvor store arealer (angiv hektar):

14. Er dyrkningsrestriktioner inden for BNBO gennemført eller planlagt gennemført som en del af indsatsplanlægningen?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Ja, delvist
- (3) ☐ Nej, BNBO ønskes ikke inddraget i indsatsplanlægningen
- (4) ☐ Der er på nuværende tidspunkt ikke taget stilling

15. Har kommunen gennemført eller planlagt dyrkningsrestriktioner inden for BNBO men uden for IO?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej

Hvor stort et areal? Svar bedes angivet i hektar

16. Hvordan er det valgt at gennemføre dyrkningsrestriktioner inden for BNBO?

- (1) ☐ § 24
- (2) ☐ § 26 a
- (3) ☐ Frivillige aftaler
- (4) ☐ Der er ikke gennemført dyrkningsrestriktioner
- (5) ☐ Andet - uddyb svar

17. Har kommunen gennemført eller planlagt at gennemføre grundvandsbeskyttende tiltag inden for BNBO, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner?

- (1) ☐ Kampagner og information
- (2) ☐ Ændret pumpestrategi
- (3) ☐ Flytning/sløjfning/etablering af vandforsyningsboringer
- (4) ☐ Overvågning udover det lovpligtige
- (5) ☐ Mindske risiko for nedsivning af forurenende stoffer fra punktkilder evt. ved sløjfning eller renovering af utætte/gamle boringer, tv-inspektion, begrænsninger for nedsivningsanlæg og jordvarmeanlæg mm.
- (6) ☐ Restriktioner ift. udbringning af spildevandsslam
- (7) ☐ Opkøb af jord af hensyn til grundvandsbeskyttelse
- (8) ☐ Flytning/lukning af vaskepladser
- (9) ☐ Andre tiltag - uddyb svar _____
- (10) ☐ Ingen tiltag eller retningslinjer

Målrettede tiltag uden for indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

18. Har kommunen gennemført eller planlagt gennemført dyrkningsrestriktioner som grundvandsbeskyttende tiltag uden for IO og BNBO?

- (1) ☐ Ja, der er gennemført dyrkningsrestriktioner
- (2) ☐ Ja, aftaler er i proces/der er givet påbud, men ingen gennemført
- (3) ☐ Ja, det er politisk vedtaget at gennemføre dyrkningsrestriktioner (fx i en indsatsplan), men endnu ikke i proces
- (4) ☐ Ja, der er planlagt dyrkningsrestriktioner i udkast, men de er ikke politisk vedtaget
- (5) ☐ Nej, der forventes ikke gennemført dyrkningsrestriktioner
- (6) ☐ Kommunen har ikke taget stilling

19. Har kommunen gennemført eller planlagt at gennemføre dyrkningsrestriktioner som grundvandsbeskyttende tiltag uden for IO og BNBO? Svar ønskes angivet i hektar. Ved ingen planlagte eller gennemførte dyrkningsrestriktioner angiv da 0.

Restriktioner mod brug af kvælstof Restriktioner mod brug af pesticider

Hvor stort et areal uden for IO og BNBO er der gennemført dyrkningsrestriktioner på? _____

Hvor stort et areal uden for IO og BNBO er der endnu ikke gennemført dyrkningsrestriktioner på, men hvor det er politisk vedtaget? _____

Hvor stort et areal uden for IO og BNBO planlægger kommunen at lave dyrkningsrestriktioner på, men hvor det ikke er politisk vedtaget eller gennemført? _____

Restriktioner mod anden anvendelse? Angiv da hvilke restriktioner og på hvor store arealer (angiv hektar):

20. Har kommunen gennemført eller planlagt at gennemføre grundvandsbeskyttende tiltag uden for IO og BNBO, når der ikke ses på dyrkningsrestriktioner?

- (1) ☐ Kampagner og information
- (2) ☐ Ændret pumpestrategi
- (3) ☐ Flytning/sløjfning/etablering af vandforsyningsboringer
- (4) ☐ Overvågning udover det lovpligtige
- (5) ☐ Mindske risiko for nedsivning af forurenende stoffer fra punktkilder evt. ved sløjfning eller renovering af utætte/gamle boringer, tv-inspektion, begrænsninger for nedsivningsanlæg og jordvarmeanlæg mm.
- (6) ☐ Restriktioner ift. udbringning af spildevandsslam
- (7) ☐ Opkøb af jord af hensyn til grundvandsbeskyttelse
- (8) ☐ Flytning/lukning af vaskepladser
- (9) ☐ Andre tiltag - uddyb svar _____

- (10) ☐ Ingen tiltag eller retningslinjer

Afsluttende spørgsmål

21. Hvis kommunen vælger ikke at lave grundvandsbeskyttende tiltag i form af dyrkningsrestriktioner, angiv da hvilke forhold, der er begrundelsen herfor

- (1) ☐ Mindre vandforsyninger
- (2) ☐ Placering i/nær by/industri
- (3) ☐ Vandforsyningens bestyrelse har ikke ønske herom
- (4) ☐ Kommunalbestyrelsen har ikke et politisk ønske/der er ikke politisk opbakning
- (5) ☐ Mulighed for eller ønske om ny kildeplads
- (6) ☐ Vandkvalitet vurderes så dårlig, at der ikke forventes en forbedring ved grundvandsbeskyttende tiltag
- (7) ☐ God vandkvalitet
- (8) ☐ Ingen indsatsområder
- (9) ☐ Der er ingen landbrugsarealer
- (10) ☐ Området vurderes ikke sårbart
- (11) ☐ Kommunen har planlægningsmæssigt ikke forholdt sig til det endnu
- (12) ☐ Andre forhold - uddyb svar _____

Påvirkning fra organisk gødning i nitrutfølsomme indvindingsområder

22. Som følge af ny husdyrregulering pr. 1. august 2017 er det ikke længere muligt at stille vilkår i miljøgodkendelser af husdyrbrug om dyrkningstiltag, der reducerer nitratudvaskningen i nitrutfølsomme indvindingsområder (NFI), da de tidligere stillede vilkår i miljøgodkendelser bortfaldt. Har dette foranlediget revision af indsatsplaner vedtaget før 1. august 2017?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej
- (3) ☐ Endnu ikke afklaret

Eventuelle bemærkninger:

Vejledende kort om organisk gødning til kommunernes indsatsplanlægning

23. Som følge af ny husdyrregulering pr. 1. august 2017 udgav Miljøstyrelsen "Vejledende kort om organisk gødning til kommunernes indsatsplanlægning". Kortet findes på MiljøGIS. Finder I kortet anvendeligt?

- (1) ☐ Ja, det er anvendt i indsatsplanlægningen
- (2) ☐ Ja, men vi har ikke anvendt det i indsatsplanlægningen
- (3) ☐ Nej
- (4) ☐ Vi har ikke kendskab til kortet

Evt. bemærkninger:

24. Har kommunen øvrige bemærkninger til Miljøstyrelsen vedr. grundvandsbeskyttelse i Danmark?

25. Kontaktinformation, hvis Miljøstyrelsen må tage kontakt for uddybning:

- (1) ☐ Navn _____
- (2) ☐ Mail adresse _____
- (3) ☐ Telefon nr. _____

[Bagside Overskrift]

[Bagside Tekst]

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk